

СПОРТ
Россе Кубок яккхара
яхъашка, вай
республикан викал
хилар «Ади-Ахмад»

16

КАГИРХОЙ ТОЛАМ
ГалгIайчен
Хьалхарбараш Селий
мехка дIахьоча
Ерригроссийски
яхъашка котбаьлар

10

СЕРДАЛО

WWW.SERDALO.RU

ПАЛГIАЙ МЕХКА КЪАМАН ЮКЪАРА ГАЗЕТ

№42 (12669)
Лайчилла
бутт,
7 ди, 2024 шу

Газет арадувл 1923-ча шера
маьтсела бетта 1-ча дийнахьа денз

1973-ча шера
«Сердало»
газета
«Сийлен хьарак»
яха орден
еннай

12+

ЗУПАМЦА - КЪОВСАМ
ПалгIай мехка чоагIбу,
наха низаш дарца,
уж цалархIарца
лоаттабу къовсам

5

НАБХА ХЪАШТАШ
Шолжерча депутатий
кхетаче йолаш,
шахьара хьал тоадарах
дийцар

6

КХЕРАМЗЛЕ
Республикера цIерца
къовсам лоаттабераш
яхьебаьлар

7

ЗАМАНХОЙ
«Хьалхарчар
болам» яхача
оагIон кхетаченаш
чакхъаьлар

8

НАБНА МЕТТАХ
Наьна мотт
теркалцабар

9

www.serdalo.ru @gserdalo vk.com/gserdalo Дзен сердало

Денал

НАТОгара хьаяьккхача тIема фесага,
ах дийнахьа 6 эзар саг хьежар

3

ДегIаахар

«Даьре никъ» яха
парк тоаеча, балха
шоллагIча аргIанга
хьежар

4

Россе паччахьалкхен чоагӀале

Къаман цхьоагӀон Ди дездеш я вай республика

Султиганькъан Йоакъап

РФ паччахьалкхен юкъе моттиг дӀалоацаш йола; дукха дайна, лайна йола; бӀаьха, чоалхане никъ хьабаш йоагӀа ГӀалгӀай республика таханарча дийнахьа мехкарча экономикан хьал айдеш, къаман эшаш бола говзанчаш кийчбеш, къахьегаш я. Боккхача мехка лоархӀаме декхараш кхоачашдеш, хӀара денна шерагӀа, майрагӀа гӀа боаккхаш, хьайоагӀа вай республика карарча хана. Къаман цхьоагӀон Ди мехка доккха дикаш, кердадараш бахархошта гойташ дола ди да. РФ хӀара моттигера бахархой тахан даггара дешаш, болх беш, лакхаленашка кхача гӀерташ къахьегаш ба. Хьалха вӀалла а довзаш ца хинна балхаш карадерзадеш, боккхача новкъа даьнна дода адам.

Илманца, спорте, юкьарлон балхашка, къахьегам моттигашка лакха толамаш доахаш, вай республика хозача оагӀорахьара дӀайовзийташ хьабоагӀа бахархой. Россе масадола къамаш санна, боккхача мехка бахархошта юкьера барт, бувзам, цхьоагӀо белгалдеш дола, эшача моттиге Даьхен гӀулакха ураотта кийча хилар гойташ дола Ди дездеш да вай. Иштта дола масалаш истореца дукха да. Ма дарра дувца этгача, бӀарчча библиотека тоьаргьязар аьнна хет. ТӀема операци латгача моттигашкарча сюжеташа, хоамаша

хьагойт вайна деррига... Лакхара майрал, денал, яхь йолаш, шоашта хьалхашкара декхараш диза кхоачашдеш, тешаме новкъостий болаш хьабоагӀа гӀалгӀай къаман кьонгаш.

Россе турпала седкьийлуш белгалбаьб цхьацабараш. Тайп-тайпарча къамийнах ба тахан НАТО низ юхатохаш, къамаш кьестадаш болча моастагӀашта духьаллаттараш. Россе къамаш шоайла тӀаотташ, барт, бувзам болаш хиларо чоагӀбу Россе низ. Малхбузен мехкашта моттар, Россе къамаш декьаденна дӀахьа даргда, бакьда тахан Россе бахархой барт кхы а чоагӀагӀа хулаш латгилга гу царна. Ери-

гача Россе Къаман боахама, экономикан хьал а дикка тоалуш айденнад, чуэцаш дола ялат, беркат хӀара денна лакхлуш латт. Кхоачамбоацараш а да, бакьда, толамаш дола моттигаш теркалье этгача, цар зӀамагӀа дола дакъа дӀалоац.

Тикашка, базар тӀа гӀолла йоволавелча; гуш да, вай мехка хьабаь кхача хӀара денна дукхагӀа хулаш латгилга. ГӀалгӀай республикан бахархошта гетгара лоархӀаме да, тхьовра денз чоагӀдаь хьаоттадаь ладаташ, оамалаш, культура лораеш бахар. Россе, дерригача дунен къамашта юкъе вай довзийташ дола лоархӀамедараш даха а чоагӀидеш, лорадеш

дӀадаха деза. Сагах саг веш дола, хозача оагӀорахьа хьа юхь дӀахьокха гӀулакхаш, ладаташ да вай дувцараш.

Къаман цхьоагӀон Ди дездаро бахархошта хьагойт, малагӀча гӀулакхашта тӀехьа вай котдаьннад, малагӀа моттиг эшаеннай. Къахьегарах, ший декхараш бехктокхаме кхоачашдарах, хӀара ди цхьа пайда беш дӀадахьарах латт Даьхенцара безам. Цу оагӀоно хьагойт деррига! Хьакьалах бизза, къахьегара тӀера бола кӀаьнкаш, йиигаш вай кхебаро, тӀехье ший хӀама лораде, хам бе йомаяро дӀалоац керттера дакъа. Шеко яц, де дезараш, кхоачашде эшараш дукха да!

Боккхача мехка хьал хӀара денна тоадергдола наькъаш кхоллаш, лакхача толамашка кхача гӀерташ, кердадараш юкьелоацаш, къахьеге деза вай массахана. Россе бахархой иразе, паргӀата, машарца бахаргболаш, кхоачашде дезараш дукха да. ХӀаьта вӀаший барт, бувзам хилча; хало йоацаш дӀабахьа йиш я доккхача дикашка бода бӀаьха никъ. Вай тахан хьакхеллар, кхоана бӀаргагургда; цудухьа, лакхача толамашка кхача гӀерташ, хила деза вай даим. Россе бахархой барт бола цхьа тоаба я... Иштгача нигатаца къахьеге, дикка гаьнадаргда вай, из тешаме да!

МоастагӀашкара хьаяьхача тӀема машиний гойтам кийчбеш, дакъа лаьца бӀухой белгалбир мехка

Аькхенаькъан Марем

НАТО мехкашкара хьаяьхача тӀема машиний гойтам кийчбеш дакъа лоацаш хинна бӀухой гӀалгӀай паччахьалкхен 100 шу дизарах йолча майдилгашца белгалбир Паччахьалкхен хьалха латгача Сластенин Владимира. Магасерча Алааний доазон тӀа боаржабир гойтам укх бетта 2-ча денгара 4-ча денга кхаччалца.

«Гойтам дӀахьоча оаш доккха дакъа лацар теркалдаьд оаха, укх массехк дийнахьа. БоагӀаца

боараме из гӀулакх дӀахьош хиларах, гойтаме тӀакхача ловш бар боккхийбараш а бераш а», - белгалдир Паччахьалкхен зарбан болх лелабераша, премьер-министра къамаьл теркалдеш.

Ала деза, уж еррига хӀамаш Россе бӀухоша моастагӀашкара хьаяьха йолга. Магасерча гойтаме хьажа вена хиннав 20 эзар совгӀа саг. Доккхалца хьажар берригаш цу суртага. ХӀара хӀама мишта, малагӀча моттиге хьаяьккхай бӀухоша моастагӀашкара хатта йиш яр тӀема операциен доакьашхошка.

Дага а доагӀа, хала а хет

ГӀалгӀай мехка дагалоаттама, саготон кхетаченаш хилар

Коазой Мадина

Укх деношка, республике дукха кхетаченаш дӀахьош яр 1992 шера гӀалгӀай къам ше даьхачара дохадаь ханаш дагалаьца. Къаьстта цу юкъе белгалйоалаш яр лоамашка яда юрташ, цу юрташка бахача наха духьал а ухах, тӀаййцар готгача такилга тӀагӀолла боагӀаш бола кхалнах, бераш, боккхий нах.

«ХӀанз-м лерттӀа никъ ба цига. Из унзара хатар нийсденначул тӀехьагӀа, ши-кхо шу даьлча Юбиллар из никъ. Цу хана цхьа метр мара шера а боацаш, цхьацца йолча моттигашка кхы а готтагӀа болаш, никъ бар из. Цу наькъ тӀара ваьннар бӀарг ма кхоачча кӀоаргача ахка чугӀоргвар. КӀаьдбедна боагӀа нах чоагӀа кхерар цу наькъах. Цига гӀолла баьккаб дукха километраш никъ дӀалоацаш хинна беа нах, царга хий а даар а дацар, е тӀабувхаш бӀайха гӀирс а бацар. Цу хана денош чоагӀа

шийла латтар. Бийсан, гӀораеш, шийла яр ара. Ше хьавоалуш воацар, наха новкъостал а деш, воалавора. Унзара сурт дар. Цул халагӀа ха, 1944 шера саькура бетта хиннар мара яц, - яхаш, дагаух из бӀаргадайнача Оалкамарча наха.

Царех цхьанне, Йовлой Мухарбика дувц:

- Оаха тӀаййца хиннача цхьан дезале бар нана, йоӀ, найц. Найца мархӀа а елла йоалаеш яр уст-нана, из ше хьая могаш цахиларах.

Цу юрташка баьхача наха массане а цхьана тӀаййцар, цу хана гӀалгӀашта тӀабена хинна из бала. Наха кходацар е хьинар е рузкъа. Хьалхара новкъостал дора, цул тӀехьагӀа кӀеззига меттабаьхквача, шаьрача моттиге ЮкӀалбоалар беа нах, цига шоай гаргарча наха дӀабугар уж.

Бакьда, из дика гӀулакх вайна Дала деннад; хало тӀаеца вай цаӀаш хул. Цунца ба вай низ а.

СВО бѹхошта паччахьалкхен ганзо новкъостал дергда

Гаьгенаькъан Марина

ЛаьрхIача операце бѹхошта, хIара денна новкъостал лоаттаду «Даьхен лорбой» ганза ГIалгIай филиале, моттигерча Iаьдало, яхаш, дийцар «Сердало» газетага цига дакъа лоацаш хинначар.

«Цъхана кхетаченаш дIахьоча хана, вахара дешашца бувзабеннача болхлоша теркалду шоашка бѹхоша деш дола дехараш; уж цар, кхы тIехьа ца доахаш, кхоачаш а ду. Иштта, аргIанара нах тIаэцаш хиннача дийнахьа, ганза болхлоло, Пхьилекьонгий-Юртарча кулгалхочо Пхьиленаькъан Омара цъхана теккар наькъаш тоадарца, ГIашлой наькъаш дахарца, ахчанца новкъостал дарца, ЖКХ декхар хьарчарца, йоал дIаяларца дувзадenna хинна наьха хаттараш». Из хоам газетага бир ганза кулгалгалхочун ГIончас Новрбенаькъан Фаринас.

Хоам баьчо яхачох, цар кийчIир балха оагIув, цунга ГIолла сиха новкъостал дe таро хургья лаьрхIача операце доакъашхошта а цар дезалашта а.

СВО ветеранаш балха оттабара гIулакх дIахьош да

Гаьгенаькъан Марина

ГIалгIайче балха оттабеш ба ЛаьрхIача тIема операцера цIабакъа бѹхой, шоай маьрша вахар цар дIахьоргдолаш, яхаш, дийцар «Сердало» газетага ГIалгIайчен «Даьхен лорбой» яхача ганза филиале.

«Эггара чIоагIагIа царна хIанз эшар да - балха хилар, юкьарлон вахаре дакъа лоацаш хилар. Цудухьа, «Даьхен лорбой» моттигерча ганзо; ГIалгIайчен кьахьегаме, социальни дегIаахара Министерствоца цъхана дакъа а лоацаш; Наьсаре ярмарка дIайихьар, лаьрхIа уж балха оттабара. Балха хьалаш, алапеш дайзачул тIехьагIа; бѹхошта, цар гаргарча наха шоашта мегаш бола болх корабир», - аьлар хоам.

Белгалду, ярмарка дIахьоча юкьа из болх вIашагIбеллараша, лаьрхIача операце 20 доакъахочунгара балха оттара дола дехараш хьайица хилар.

НАТОгара хьаяьккхача тIема фесага, ах дийнахьа 6 эзар саг хьежар

Аькхенаькъан Марем

Лайчилла бетта 2-ча дийнахьа, Магасе хьабийллар НАТО тIема техника гойтам; из, лаьрхIа йола операце дIахьош, ЮВО вай бѹхоша моастагIчунгара хьаяьккха я. Хьалхарча ах дийнахьа хьежар 6 эзар саг: уж бар лаьрхIача операце доакъашхой дезал, кадета, кьона эскархой, студента, туристаш.

Гойтам хьабеллаш, цига дакъа лоацаш хилар СКФО

ГIолла Россе Президента викала ГIонча Надикто Владимир. ГIалгIайчен Паччахьалкхен доакъашхошца цъхана Надикто хьежар «Низ бакъдолчун тIехьа - доаккхал а котало а» яхача, российский салтий денал гойташ болча гойтамга. Цо белгалдир, цу тайпарча кхетаченаша наха юкье Даьхенцара безам совбоаккхаш хилар.

Гойтама хьалхарча дийнахьа, низ бола, тIема хьал довза тохкам бе моастагIчун дакъ тIа ухийташ йола дронаш яр цига го йиш

йолаш. Говзанчаша дийцар уж мишга лелаю, тIема дакъ тIа цар малагIа декхараш кхоачашду. Цул совгIа, хIаравар хьажа йиш йолаш вар шийна фу могоаргда, нагахьа санна оператора моттиге ше нийслюйя.

ГIалгIайчен кулгалхочо Келаматанаькъан Махьмуд-Иаьлас гойтамах лаьца аьлар: «Белгалдаккха безам ба, укх тайпарча гойтамо кагирхой Даьхенцара безам совбоаккхаш хилар, иштта цо таро лу наха тIема хьал дикагIа довза.

Вай дицде йиш яц, хIара вайна гуш йола техника - из вай бѹхошта карагIаьннар да, цар денал, турпалал, цар хьинар да.

Уж вай Россе Даьхе лораеш латт. Вай доаккхал ду царех, лакха мах болча вай бѹхоех», - аьлар Келаматанаькъан Махьмуд-Иаьлас.

Массайолча моттигашкара хьаухар нах ГIалгIайче, из тамашийна гойтам бIаргаго; кьаьстта СВО доакъашхошо дувцаш дола, ма дарра тIема хьал шоашта хазар духьа.

ГIалгIай кьаман истори Юмаду, СВО доакъашхой берашта

Гаьгенаькъан Марина

ЛаьрхIа йола тIема операце дIахьош болча бѹхой берашта кьаман истори Юмаду. Паччахьалкхен тайп-тайпарча дешара моттигашка из довзий-

таш бола болх дIахьу, яхаш, дийцар «Сердало» газетага «Даьхен лорбой» ганза филиале.

«ГIалгIай паччахьалкхен Малсагананькъан Тухана

цIерагIа мехктохкама музея болхлоша, экскурсеш еш, берашта довзийт дIахьача заман чухь леладаь кьаман вахар, истори. Ширача гIалгIай вахаре леладаьраша хьагойт, цу ханашка малача наьха, кхалнаьха

малагIа вахара хьалаш хиннад, царна фу карагIдоалаш хиннад. ЗIамига хьажархой ловш хул ГIалгIайчен ГIалашка баха, уж бIаргаго, маца хьалгьаь ха», - аьлар ганза болхлоло.

4 ПАРЛАМЕНТЕ

Петербурге белгалдир, ГалгIай паччахьалкхен 100 шу дизар

Гаьгенаькъан Марина

Санкт-Петербурга къамий ЦIагIа кхетаче дIайихьар, ГалгIай паччахьалкхен 100 шу дизар дездеш. Цига дакъа лоацаш бар ГалгIайчен викалаш, хьаший, цар докка дакъа юкъеденад халкъашта юкъе барт бара, яхаш, дийцар «Сердало» газетага ГалгIай Республикан Гибухен-Малхбузен федеральни куран тIарча викала Овшананькъан Муслима.

Тхоца къамаьл даьчо яхачох, кхетаче дIахьош, кертерча даькъе Петербургерча ГалгIай къамах болча юкъарлон доакъашхошта, ГалгIай Республикан кулгалхочун Келаматананькъан Махьмуд-Иаьлан цIерагIа «Дукхача шерашка дика къахьегарах, пайдане бувзамаш лоаттадарах» яха майдилгаш елар.

«Кхетаче хозьеш хилар ГалгIай Республикан цIихеза артист Бекананькъан Рахьман. Ведажананькъан Саида, Сарас хьашашта лаьрхIа йийшар «ГалгIайче» яха Курсайнанькъан Зейнапа байт, цу байто хьалхадоях, къаман культура лорae езаш хилар», - аьлар хоамо.

МагIалбике цхьаькха юкьара доазув тоадир

Коазой Мадина

«Вахар, шахьара хьалаш» яхача къаман программа чудагIаш, МагIалбике Панфилова урам тоабир, из тоабара тIехьа кхадж тессабар шахьара мэре 1226 сага. Верригаш а кхадж тасара юкъе тIема сийлен шахьаре дакъа лоацаш хиннараш вар 7229 саг.

Цу урам тIа асфальт Тобиллар, гIашлошта лаьрхIа никь биллар, урам сердалца Иалашбир.

«Тха шахьара юкьара моттигаш тоаярах наьха вахара хьалаш а дикача оагIорахьа хувцалуш доагIа, хьашашта а цох дикахетар хул. ХIара моттиг даим тIахьожам болаш я», - аьлар шахьара мэра Галай Мусас.

Халкъа Гулламе дIайихьар 59-гIа йоккха кхетаче

Аькхенаькъан Марем

ГалгIайчен Халкъа Гуллама кулгалхочо ТIумхой Мухьмада дIайихьар 59-гIа йоккха кхетаче. Цига дакъа лоацаш хилар хьалхагIа санна ГалгIай Респубике гIолла вола федеральни инспектор Гудов Залим, иштта республи-

кан кхыбола викалаш.

Кхетаче дIахьош, депутаташа ладийгIар мехка дешара Министерствон, ЗАГСa балхага, уж иштта хьежар массехк законага.

Хьалхара дакъа дIахьош, дийцар мехка шахьара гIишлош хьалгьарах, моттигерча админи-

страцей бехктоткхамах, социальни новкъостал лоаттадарах, хин таронаш лелаярах долча дешашца дувзаденнача законашка хьажа безилга.

Доакъашхоша иштта дийцар «ГалгIай Республикан паччахьалкхен доалахьардар леладарах» яха законопроект кердаькхарах.

Парламента зарбан болх лелабараша яхачох, уж хувцамаш юкъедоахаш хилара бахьан да, паччахьалкхен доалахьардар леладара болх а моттигаш хьаьхар а зоканага хьежжа къаьгIа хургдолаш, уж тIаьргашка гIолла дIахо дIалуш а хургийолаш.

«Даьре никь» яха парк тоаеча, балха шоллагIча аргIанга хьежар

Султигананькъан Йоакьап

Паччахьалкхен председатела заместитель Балахойнанькъан М. гIишлошгьара министраца Иленанькъан М. цхьана хьежар, «Даьре никь» яха парк хьалгьара шоллагIча даькъага, яхаш, дийцар «Сердало» газетага.

«Салоама керда объект

хьалгьаьй Магасе «Шахьара дика хьалаш» яхача федеральни, иштта «Фусам, шахьара хьалаш» яхача къаман проект.

Хьалхарча аргIагIа цига хургийолча салоама парка куц го таро йолаш дола балхаш истедаьхад. Из ба къаман белгалонех пайда эцаш хьабаь кхуркхолг; цига денала, низа гIирс санна 15 метр лакха шалта от-

таяьй», - аьлар хоамо.

ШоллагIча даькъа чуйоагIа инвестице оагIув: хьалгьаьй мах бара, кхачан, спорта, салоама моттигаш, пхьарашта лаьрхIа кулгаговзала галерея, цар хьадаь гIирсаш гойта моттиг.

Шоаш хьожаш, парка доазон мах оттабир, цига къахьегача фирман кулгалхошца къамаьл хилар, хьадаьча балхашта а иштта лакха мах оттабир.

Белгалду, «Даьре никь» яха парк- из салаара йола баьццара моттиг хинна Иац, из Магаса культуран вахара лоархIама оагIув ба. Парка цIи ювзаенна я исторически Даьре наькъаца, цо вIаший хотташ хиннад Малхбоален, Малхбузен мехкаш. Из никь керттера а хиннаб культуран бувзамаш, мах бара болх дIа-юха лелабеча.

Кхерамзлен оагIу

ГIалгIай мехка чIоагIбу, наха низаш дарца, уж цалархIарца лоаттабу къовсам

Султиганакъан Йоакъап

ГIалгIайчен столицан «Артис-Плаза» яхача отеле, ардара бетта 31-ча дийнахъа дIайихъар, «Мехка программа кхоачашъара хетаяча, иштта наха низаш дара, уж кIезига хеташ кхестабара духьалара къовсам чIоагIбара лаьрхIа дIахьош йолча кхетаченех пайда эцар» яха конференци.

Цу лоархIамеча гуламече дакъа лоацаш бар ГIалгIай Республикан АТК Аппарата вицалаш, мехка иполнительни Iаьдала гIулакха тIара болхлой, республикан доал деча дакъь тIарча наха низ бара духьала къовсам лоаттабара болх дIахьоча комиссе секретарь, бокъонаш лораяра моттигий болхлой, журналисташ, дешара, культуран дакъь тIара болхлой, дин, юкъярлон вицалаш.

Йоккха кхетаче дIахьош дийцар, карарча шера Iаьдала болхлоша кагирхошта юкъе наха низаш дарца, кIезига хетарца дувзадена хьал даржаргдоацаш, цунца къовсам лоаттабе дагахъа дIайихъача кхетаченех, иштта царех пайда эцарах.

ХIара денна хIана дац аьнна, хьахозаш да тахан укх дунен тIа тайп-тайпарча моттигашка наха низаш дарца хулаш латта зуламаш. ГIалгIайченна из духьал дувцарах хайна ца Iеш, дика бIаргадайнад цо даь унзара хатараш, халкъашта юкъяра цу тайпара гIулакх мел унзара да. Из хьал чоалхане а да, паччахьалкхен массе тайпа Iаьдало, юкъярлоно даим терко лоаттае езарех а да.

ГIалгIайчен миннаца кулгалхочо Мизенакъан Руслана, ше къамаьл деш, белгалдир; тахан из санна дола унзара хьал хургдоацаш, дIахьош бола болх хувцалуш боагIа. Масала, хьалхагIа тайп-тайпара дунен хьал кхайкадеш лелача наьха, вайцига хъа а баьхка, вайна эшаш доаца къамаьлаш де йиш йолаш хиннадале, тахан из кхыча беса латт, из де бокъо яц цу тайпарча наьха. Россе бахархоша дукхагIа терко лоаттаю шоай хьамсарча мехка. Цо белгалдир интернет, вахара бувзамаш Россе моастагIаша леладу, вай кагирхой тувлбар, уж харцахарча наькъ тIа бахар духьа. Иштта нийсделар цкъа Махачкалечра аэропорте. Из хьал ГIалгIайче а оттаде хьежабар, кхыча моттигашка из чакхдоале дика хетараш а бар. ДукхагIа дакъе цар эгIазлоно уж кхоачабу зуламерча гIулакхашка, дукхагIар кхетадеш хилац, шоашта цу тайпарча наь-

къах доккха зе даргдолга. Цудухъа наха дукхагIа дIайовзийта еза, РФ Уголовни кодекса статьяш, закон толхадаь хуле, царна малагIа бехк бергба.

Цига иштта дийцар, из болх дIахьош болча Iаьдала болхлоша шоашта цу лостамагIа карагIдаьнначох.

Белгалдир, цъхайолча хана кагирхоша харц-бокъонаш лелаю бусалба дешар дийшача наха духьала, дукхагIа из хьал царна довзийтараш ба бувзамашка багIа дин вицалаш. Цу дакъь тIа кагирхошта юкъе лаьрхIа бола болх дIабахъа беза, дин вицалаш беш бола болх дIабовзийташ, таханарча вахаре цар деш дола хьехамаш нийса хилар кхетадергдолаш.

Царех дикагIа дола цаI да, моттигерча СМИ гIолла видеороликаш хьакхоллар.

Цул совгIа, ший ханнахъа зулама сунт тохар духьа; цагIара, дезала юкъяра дIаухаш болча наха фу леладу ха деза, из болх даим дIахьош хила беза. Царна хьалхадаккха деза, машаре вахара наькъаш хьаэцар дикагIа долга. Кагирхошта гойта беза тIема гIулакхах хьабоала пайда - бокъонцахъа волча къонахчун гIулакх из долга, спортаца дувзадена, къахъегама тIера хилар цига Юмаделга. Царна хьалхадоаккхаш хила деза, фордал дехьагIа бахача наьха уйлаш керта чура дIаяха езилга, царна тIехъа хила йиш йоацилга.

Цу гIулакха болча Iаьдала болхлоша дукхагIа къахъега деза, Къилбаседа Кавказа кагирхоша даим леладеш долча вахара бувзамашка гIолла.

Юхъанца овлангара наха низаш дар, уж Iотелабар дIадаккхарал дикагIа цъаккха а дац. Бакъда кхувш йоагIа тIехъе дукхагIа цунца бувзам лелабеш, къамаьлаш деш кхее еза, уж паччахьалкхен Iаьдала вицалеш тешаш хургболаш.

Духьал баьб алара ца а беш, бокъонца цох пайда эцаш, хила беза беш бола царцара болх. Дице йиш яц, цу тайпара болх дIабахъа безаш дуккхабараш биса хилар, царцара бувзам эшаш ба. Цу дакъь тIа лаьрхIар кхоачашдара кертттердар да - дешара моттигашкара кагирхой Илман оагIонашца дакъа лоацаш хилийтар, къахъегама кердадараш Юмадеш хилар, хьаькъал эцаш, дунен чу уж бахаш хилар.

Нагахъа санна къона саг шийна дезача гIулакха тIа хилча, из дег чура хьожаргва цу дакъь тIа толам баккха; из Iехаве, харцон наькъ тIа ваккха, къаманна духьалваккха атта хургдац. Иштта лоархIаме да, берашца, кхувшбоагIарашца психологаша хьехамаш деш хилар.

Тухан латташ дола хьал кхета а деш, дувца деза кхувш йоагIаца тIехъенна, хIанз дIахьош йола лаьрхIа тIема операци ца йихъача яргIоацаш хилар. Россе кхерамзлен Iалашо яра из дIахьош хилар. Нагахъа санна ший ханнахъа из хьамсарча мехка эшаш хилар кхетадаьдецаре, кхоана бIаьзза вайна халагIа хургдар цу тIема духьалъотта. Цудухъа вайна эшаш я нийсача наькъ тIа вай доахаш йола Давьхен бокъо.

Кхетаче къамаьл деш хиннача цъханне нийса белгал-

дир - нагахъа санна шоашта Давьхе езе, цъхъацадола паччахьалкхен кхоачамбоацараш, шоашта ца гуш санна, дита деза.

Цу юкъе культуран дакъа дувцаш, нийса белгалдир, тахан вай кагирхой лерттIа дегIабара, царех бизза къонгаш бара культуру, Iадаташа доккха дакъа дIалоацаш хилар. Дика кхетам балара чудоагIаш хIамаш да: ший къаман культура езаш, лоархIаш хилар, цунна карагIдоалачох доккхал дар. Кагий нах, мехкарий вай эхъездеда юхъ я; дикала, наха юкъе лела ховш хилара корта ба, уж юстара ба цу тайпарча харцахарча наькъа.

Иштта дукха дийцар дешархошца, студенташца дIабахъа безача балхах, царна юкъе кертттердараш лораде ховш, Давьхенцара безам совбоаккхаш, шоай хьамсара мохк безаш бараш дукхагIа хургболаш болх безарах.

Цу юкъе да атта доаца декхар а: цъхан хана харц а баьнна, из бахъан долаш лаьца баьхкача нахаца вахара декхараш кхоачашде дезар. Из декхар кхоачашдара вай массане а - боахамашкарча, гIулакхаш тIарча болхлоша - цъхана къахъега деза.

Кхетаче йистейоалаш дийцар, ГIалгIай Республике массе тайпа Iаьдало, 2024-2028 шерашка наха низаш дара духьала къовсам лоаттабу декхар ший ханнахъа, дикал йолаш, кхоачашдаь хила дезарах. Иштта техкар, мах а оттабир статистикан хоамо хьагойташ хиннача балха.

Цу кхетачене мел дийцачох, беча балха тIа пайда эцаргба.

Яхъашка дакъа лаца дикагIа вола участкови харжа йиш я мехкахой

Султиганакъан Йоакъап

Илдарха-ГIалий тIара ОМВД участкови, ерригача Россе дIахьоча «Къаман участкови-2024» яхача яхъашка, дакъа лоацаш хургва. Из хоам «Сердалога» бир Iаьдала болхлоша.

«Онлайн гIолла дIадихъар хоржамаш, гуйран кхоалагIа бетта 1-ча дийнахъа. Илдарха-ГIалий тIара Россе ОМВД участкови Баденакъан Юсмана Руслан хьаллаца йиш йолаш бар берригаш, хоржамашка дакъа лаьца. Ший кхадж тасса йиш яр «Комсомольски бакъдар» яхача газета сайтага гIолла, Об.мвд.рф яхача сайте», - йоах тхога бенача хоамо. Укх бетта 10-ча - РФ чурча гIулакхий оагIон болхлой Ди дездеча дийнахъа, чакхдаргда хоржамаш.

«Къаман участкови» яхача яхъашка дакъа лоацаш вола вай мехкахо хьаллаца тIахьех республикера бахархой. Цу гIулакха пайда эца беза укх йоацох - <https://www.kp.ru/media/984802/?participant=671b882bfb6e6d0007e95313>. МоллагIа кхален участкове дIахьош бола болх лоархIаме ба цига бахача наха. Из ва наьха хьашташ, кхоачамбоацараш довзаш вола, моллагIа хана оарцагIвала кийча вола саг.

ДIадахача кIира ГIалгIайче цIи яьнна бархI моттиг хилар

Коазой Мадина

ДIадахача кIира, МЧС болхлой оарцагIбала безаш хилар: цкъа лахара-кIалхарваккхара гIулакха, бархIазза цIи йоаечача, пхезза ДТП нийсьеннача.

Царех хьалхарча шин моттиге, саг лоза ца веш, дIадийрзар. Бакъда республикан наькъашка 13 саг лозавир, цаI велар. Цу тайпара хоам бу республикан МЧСо.

ГалгIай мехка дIабихьар «ЭГIазлонна, моастагIала «ак» да» яха болам

Коазой Мадина

Ара хаоттам цIаьхха хувцабеннабар аьнна доацаш, республикан миннаца болхлоша, ГIалгIай Республике гIолла йолча МВД ЦПЭ, ГIалгIай Республикан кагирхой гIулакхех йолча Комитета викалаша цхьана; урамашка ара а баьнна; буклеташ, дагалоаттама йоазош тIадола кьхаташ дIадийкьар, цар беш хинна хоам бар экстремистий наькьах нах лорабеш. Из хоам бир ГIалгIай Республикан миннаца зарбан болх лелабераша.

Цу тайпара, республике дIахьу «ЭГIазлонна, моастагIала «ак» да» яха болам.

«Из болам лаьрхIа ба экстремистий зуламе, ийрча наькьаш хьалхадхоараш, цу даькь тIара цар болх юхатохара, кьаьстта кагирхошта юкье из кхетадераш совбоалаш хургболаш», - аьлар хоамо.

Бокьо йоацаш, газ дIахетта 500 моттиг гучаяьккхар укх шера

Коазой Мадина

Иан хьалхарча беттагара гуйран хьалхарча беттага кхачалца болх дIахьош, «Газпром межрегионгаз Наьсаре» яхача ООО оагIон болхлоша газ бокьо йоацача тайпара дIатIахетта 500 моттиг гучаяьккхар.

Из хоам «Сердалога» бир цу моттига зарбан болх лелабераша. ДIатIахетта хинна турбаш массанахьара Iохедайир; цул совгIа, из болх лелабьараш лечкьаяьча газгах ахча хьатакха оттабир.

«Бокьо йоацача тайпара газга турбаш дIатIахеттача гIулакхо газ хьаахийта, иштта кхьдола хьашдоацараш юкьеодоаладе тарлу. Цу хIамо хатар дергдоацаш, хан-ханнахьа арадувлаш, иштта йола моттигаш гучайоахаш болх дIакхухь оаха республике», - белгалдир «Газпром межрегионгаз Наьсаре» яхача ООО оагIонна кулгал деча Лаьнананькан Элберда.

Шолжерча депутатий кхетаче йолаш, шахьара хьал тоадарах дийцар

Аькхенаькьан Марем

Парте депутаташца кхетаче дIайихьар «ЦаI йолча Росс» оагIон секретарь волча Iумарананькан Аслана. ВлашагIкхетаре дийцар

шахьара вахара-экономикан хьал тоадарах, шахьарерча хьакимашца бувзам лоаттабарых.

Дувца оттадаьча дешашта юкье кертерчарех дар, аьнна,

белгалдир бахархой вахара хьал тоадеш дIабахьа безача балхаца, таханарча дийнахьа нийслуча кхоачамбоацарашца дувзаденнарараш, уж ма хулла сихагIа дIадахарах дараш. «Иштта «ЦаI йола Росси»

яхача оагIон депутаташа хьоахадир, шахьара хьал тоадара тIехьа дIахьош бола моллагIа болх, бахархошца бувзам болаш, дIабахьа кийча ба шоаш массахана», - цох дийцар шахьара администраце.

Полици, ОМСа викалаш, юкьарло лоархIаме дешаш кхоачашдеш я

Султиганаькьан Йоакьан

ГIалгIайчен даькь тIа касткаста дIакхухь бокьонаш лораераша, моттигерча Iаьдало, бахархоша цхьана ю наьха вахар тоадара тIаерзаяь кхетаченаш. Иштта укх деношка МагIалбике герга истол дIадихьар, яхаш, дийцар «Сердало» газетатага республикан МВД.

«Цу тайпара кхетаченаш

дIахьош хиларо ГIалгIай Республике гIолла йолча МВД, иштта шахьара, юрта бахархошта юкьера бувзам дикагIа лелабе таронаш хулийт. Шоайла дIа-юха дувца йиш йолаш хул бокьонаш лораераш, юкьарло моллагIа дола вахарера хьал. Из чIоагIа эшаш а да республикан МВД дувзаденна дола дешаш кхоачашдара», - хоам бу цигара.

Из кхетаче дIаьхьара хьал влашагIделлар яр ГIалгIай Республике гIолла йолча МВД

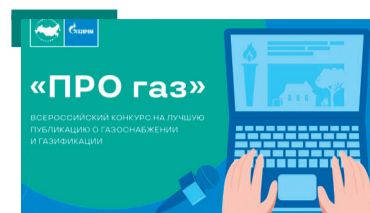
чуйоагIаш йола юкьарлон совет, иштта моттигерча Министертвон кулгалхой.

ГIалгIай Республике гIолла йолча МВД юкьарлон совета кулгалхочо Гадананькан Мусас белгалдир, укхача «наха дукхагIа дагадоахкаш дола лоархIаме хаттараш дувцаш хилар, цу юкье кагирхошца, наркоманеца дувзаденна хьал юхатохара полице дIахьош бола болх а, кхьйола кхетаченаш а йолаш, кьаьстта кагирхоша ПДД бокьонаш

телхаеш доккхий зуламаш деш хилар а чудагIа цига».

Из гуллам дIахьош, цига дакьа лоацаш хиннача бахархоша белгалдир, шахьаре наркотикаш, корта бохабу малар тIехьарча хана дукхагIа юкье доалаш хилар.

Цу тайпарча хоамо декхарийла оттабу паччахьалкхен тайп-тайпара болхлой, юкьарло эггара халагIа латта из декхар цхьана кхоачашдара, цига цхьоагIо хилийтара.

«Газ ювцаш» яхача дикагІа долча йоазон яхь дІахьош я «Газпром межрегионгаз»

Коазой Мадина

Хоамий моттигашка газатарча балхах лаьца эггара дикагІа йоазув кхолларах йола яхь кхайкаый «Газпром межрегионгазо».

Из хоам «Сердалога» бир «Газпром межрегионгаз Навсаре» яхача ООО оагІон зарбан болх лелабераша. Яхьаш дІаяхьара керттера бахьан - РФ моттигашка бахача наха газа оагІонцара хувцамаш, кердадараш, цу моттиге кьахьегараша дІахьош бола болх дІабовзийтар. 2024-ча шера Іан шоллагІа бетта 1-ча денгара 2025-ча шера ахкан тІехьарча бетта 1-ча денга йоазош; газа балхах дола йоазош, киносюжеташ арадаьнна нах ба яхьашта юкье дакьа лаца бехараш.

Ялх оагІонах латташ я яхь: «Телевиденера, видеохостингашкара дикагІа йола сюжет», «ДикагІа дола йоазув», «Эггара дикагІа бола хоам», «Интернетера эггара дикагІа дола йоазув», «Блогашкара, вахара оагІонашкара дикагІа бола болх», «Радиора эггара толашагІа бола болх».

Дакьа лаца ловчо ший дехар чудала деза, 2025-ча шера ахкан тІехьарча бетта 31-гІа ди тІакхачалехь. Яхьан кхелашошта керте латтар ва «Газпром межрегионгаз» яхача оагІонна кулгалду Густов Сергей. Котбаьннараш белгалбергба 2025-ча шера Санкт-Петербурге дІаяхьа лерхІаца кьамашта юкьерча газа гІулакхех йолча кхетаче.

Республикера цІерца къовсам лоаттабераш яхьебаьлар

Коазой Мадина

Кьаман цхьанкхетара Ди, пайда болаш, дІадахьа лаьрхІар вай мехкарча МЧС болхлоша. Шоай мел бола кхоачам тІабувхаш, цхьан доазон тІа футболах, волейболах, баскетболах

ловзаш хилар уж. Кадай, сиха хъовзар шоай оамалашка чІоагІдеш дІадихьар цар ловзар. Из хоам «Сердалога» бир республикерча МЧС ГУ.

«ЦІи яьннача оарцагІа болхача хана лелабу гІирс

бувхаш, кийнаш тухкаш, кьайладаьха кулгаш долаш, хІаьта букъ тІехьашка 20 кийла фо чудола садоаха аппарат йоаллаш, ловзаш бар уж денал дола кьахьегамхой. Низах гетгара чІоагІбеннараш мара ловзалургбац иштта кийч-

бенна болаш», - белгалдир цІерцарча хатарех нах кІалхарбахарах йолча спорта оагІонна хьалха латгача Могушканаькъан Ахьмада.

Теркалде деза, царна тІабувха гІирс 30 кийлал безагІа болга.

ИРКБ хьал миштад тохкаш хилар МЧС

Коазой Мадина

РФ Президента тІадилла, ер шу йистедаллалца массайолча моттигашкара хьал тохкаш, болх дІахьош ба МЧС викалаш. Вай республикерча Россе МЧС ГУ болхлоша, эггара хьалха дарбанчешкара хьал малагІа боараме латт хьожаш, дІаболабир из болх. Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера.

Республикерча клинически дарбанче тохкам беш ба уж ухк деношка. Гучадаьнна кхоачамбоацараш юстардаха, аьнна, тІадиллад дарбанчен кулгалхошта.

«Тохкама болх дІахо дІахьош

да тхо. Массехк кхоачамбоацар да гучадаьнна. Болх йистебаьлча, уж дерригаш теркаме лоацаш, кьамаьл дергда оаха кул-

галхошца. Тохкам беш, кхерамзлен хьал лорадарах болча инспектораша хьалхадаькхар, эггара хьалха теркалде дезар

фуд», - аьлар цу оагІорахьара тІахьожам лоаттаберашта хьалха латгача Котанаькъан Ахьмада.

«Кьилбаседа Кавказа россеташа» лоткьабу, харцахьа телефонаш етташ бола нах

Іалой Муса

Зуламхоша, кьайлагІа телефонаш а етташ, шоаш энергетикаш ба, яхаш, тайп-тайпара бахьанаш доахаш, нах Іехабу, цу наьха каьхаташ довза гІерташ леладу из, «Госуслугашка», банкерча приложенешка гІолла шоай тийшаболх дІабахьа лаьрхІа.

«Кьилбаседа Кавказа россеташа» хьалхадоаккх, фийла хила безилга. Компане болхлоша цу

тайпара болх лелабац, е телефон а тохац моллагІа дола хьал кьоастаде. Телефонана беш болча хоам тІера ахча дІадахьа тарлу, е оаш беча хоамага гІолла шун цІерах кредиташ эца а карагІдаргда царна.

Энергокомпане цІаккха а хаттац телефонага гІолла шун каьхаташ.

Хьамсара электроэнерги лелераш!

- Ца йовзача номер тІара телефон еттарех ма теша, из ахчанца

дувзаденна да шоана;

- моллагІа бола хоам а нийса бий хьажа, «Кьилбаседа Кавказа россетешка» гІолла, кхален тока отделенешка гІолла, шоаш дахача моттигерча телефонах, мах боацаш, из ха йиш я шун: 8 (800) 220-0-220 (ден-бус);

- цІаккха дІа ма лелаш шоай телефона тІара е банка тІара йоазош, малав ца ховча сагага.

Нагахьа шоаш Іехаденна моттиг нийслай, цох хоам бе бокоьнаш лораеча болхлошка.

ОСТОРОЖНО, МОШЕННИКИ!

«Россети Северный Кавказ»
предупреждают

Евпаторера крымски татрий кхъчаб вай мехка

Гаьгенаькъан Мартина

«Одун-базар-кьапусы» яхача Евпаторерча культурах, этнографех йолча моттигера викалаш кхъчаб вай республике. Из хоам «Сердалога» бир культуран гьулакхех йолча Министерствос.

«Министерствонна кулгал деча Ляьнаанькъан Залинайца кьамаьл деш, укх тьехьарча шерашка бувзам лелабеш дьабихьача балхах хьоахадир «Одун-базар кьапусы» яхача оагьон хьалха латтача Якубова Дияларас. Иштта цу кхетаче дакьа лоацаш бар кьувсаш хьадеш йола говзанча Алпазова Эльмаз, Евпаторерча крымски татрий викалаш Асанова Гуляра, Сайтмамбетова Ленара, иштта «Истинг» яхача оагьон кулгалду Дзовранькъан Танзила», - йоах тхогарча хоамо.

Кердача проектх дувцаш ха яьккхар гулбеннараша. Министерствон кулгалхочо белгалдир, культурага гьолла кьамашта юкьера барт, бувзам, безам чьоагьбе, шербе йиш хилар.

«Хьалхарчар болам» яхача оагьон кхетаченаш чакхъьяьлар

Гаьгенаькъан Мартина

Укх деношка чакхъьяьлар «Хьалхарчар болам» яхача оагьон кхетаченаш. Дьахо дьабыхьа безача балхах,

керттерчарех дийцар гулбеннараша.

Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера. «Вьашагькхетаре дийцар 12 оагьонца дьабыхьа

безача балхах, хьара моттигаца хетта дьабыхьа лерхьача кхетаченаш. Хьоахадир цьацца кердадараш, кхьйолча моттигашка йоаржайича дика хургьйолча проек-

тех», - хоам бу газетага. Белгалде деза, болама берий совета юкьера доакьашхой цу оагьонцара шоай кхетам лакхбеш кьахьегаш болга.

Ерригача Россе гьаш лелача наьха ди дездеш я вай республика

Гаьгенаькъан Мартина

Ерригача Россе дьабыхьош дола гьаш лелара ди хьаллоацаш, кхетаченаш йир укх бетта вай мехкарча дешара, спорта моттигашка.

Из хоам «Сердалога» бир спорта гьулакхех йолча Министерствон болхлоша.

«Дьабыхьача бетта 10-ча дийнахьа хьаллаьцар из гьулакх Кадетски корпусо. Массехк ди даьлча, цу яхьашта юкьебаькхар Яндарера, Буро кьалхара дешархой. Дьабыхьача бетта 19-ча, 20-ча деношка «Башлоам», «Аьрзи» яхача хоккейни тоабашка хьаллаьцар из гьулакх дукканеша», - йоах тхога бенача хоамо. Из боккха болам дьабыхьош, хьалхазьттар физически культурах спортахи йола, дешара гьулакхех йола министерствос.

Кагирхой, шоай лоламагьла гьулакх дечар Цьен кулгалхочунца вьашагькхетар хилар

Гаьгенаькъан Мартина

Магасе кхетаче хилар кагирхой цьанкхетарий цьен кулгалхочун Ведажанькъан Зоврбика, «Говзанчий мохк» яхача халкьашта юкьерча фестивала

лоамхошца. Из хоам «Сердало» газетага бир цу цьен зарбан болх лелабераша.

«Из кхетаче вьашагьеллараша лаьрхьар, лоамхоша новкьостал дарах, уж хозача кафе хьа-

бийха, царех хьаьший бе. Хоза оттадаьча шун тьа, царна дувца корадир балхача дувзадена дешаш, йоккхача фестивале хиннар а дьахо дергдар а дийцар цар цига», - аьлар хоам баьчо. «Баркал хилда шоана мас-

санена, оаш дика дакьа лацарах, шо массайолча хана тхоца цьана хиларах! Шун болх тхона чьоагьла эшаш ба, тхо тешаш да моллагьла дола гьулакх вай цьана дьабьоргхиларах», - аьлар Ведажанькъан Зоврбика.

Кагирхой политика йоаржаеш къахъийгача полице сержанта совглат делар

Гаьгенакъсан Мартина

Вай мехкарча кагирхой политиканна юкье къахъегаш хъавоагIа полице сержант Шоанай Зайлмаха белгалбир укх деношка кагирхой политикахи туризмахи йолча Министерствос. Из хоам «Сердалога» бир цу моттигерча болхлоша.

ДIаьхача шерашка кагирхой гулакхех йолча моттигашца бувзам лелабеш хъавоагIа Росгварде болхло вола Шоанай Зайлмаха. Тайп-тайпара боламаш, кхетаченаш дIаьхъа гIо деш, цу юкье доккха дакъа лоацаш, хъавенав из. Цул совгIа, Даьла духъа гIо дечар оагIув хъаллоацаш, из гулакх ма хулла доаржадеш, къахъегарех ва из», - йоах тхога бенача хоамо.

Кагирхой политикахи туризмахи йолча Министерствон кулгалхочун гIонча волча Оздой Темарлана белгалдечох, урамашка хъал лорадарал совгIа, ший Даьхен кхоане сийрда хилийта гIерташ, болх дIакхухъ цо. Цо дакъа лоацаш, дуккхабарий аьттув баьннаб шоай начIал доаржаде, пайда бергбола проекташ кхолла.

Олимпиадан къахъал

Наъна мотт теркалцабар

Гарчакханакъсан Сали

Хъалхара четвeртъ чакхйоалаш, бераш салаIа дIадахалехъ, тайп-тайпарча Илмаех йолча олимпиадан ишколера бIал хилар. Ткъаь дий Илма юкьедихъад цунна, цу Илмаех къовсадала дезаш дар бераш, шоашта ховраш гойташ. Царна юкье дар эрсий, испански,

китайски метташ, кхыдараш. Юкьейихъаьр физкультура, къахъегам, бакъда цу 24 Илманна юкьера сона корабанзар олимпиада дIахъоча моттиге дахача къаман мотт. Цул совгIа, ишколашка из дIа мишта яхъа еза, гIадехкаш дола декхараш, хаттараш малагIаш да хъадаьтадацар ишколе.

Хъехархоша шоаш оттадергда аьнна дита хургда цар уж, е гIалгIай мотт эшаш бац аьнна хеташ Ийна хургба. Сога хъаьтача, из болх лертгIа хъацабар эхъ долаш хIама да.

Ерригача Россе цу олимпиаданна юкье дакъа лоацаш хургда 6,5 миллион бер.

Ишколе берашта гIадехка декхараш кхъаьдеце а, кхыча Илмашта гIалгIай мотт юкье-

бихъабеце а, хъехархоша ишколера бIал чакхбоаккхаш къахъийгар. Цар шоаш оттадир берашта дала декхараш, болх чакхбаьккхар, котбаьннараш белгалбир. Цу тайпара болх дIабихъар Сурхо гIарча 9 шера дешача ишколе а. Котдаьннача берашта сийлен грамоташ лургъя, царна шоай наъна мотт кхы а чIоарIарIа безалургбар дергда.

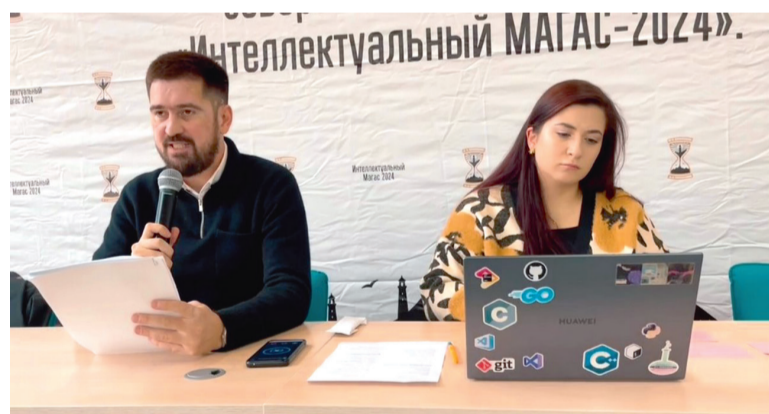
«Магас-24» яха хъаькъала таронаш гойта яхъ дIайихъар республике

Гаьгенакъсан Мартина

«Кхетам лакха бола Магас-2024» яха яхъ дIайихъар вай столице. Хъалхарча моттигага кхача гIерташ, къахъийгар Къилбаседа Кавказа федеральни куран бахархоша. Из хоам «Сердалога» бир кагирхой политикахи туризмахи йолча Министерствон болхлоша.

«Ийс тоабан юкьерча 50 доакъашхочо тайп-тайпарча оагIонашцара шоай кхетам гойтар. Къовсама юкье дар хаттаржоп, капитана толам, иштта кхыдараш а. «Оршот» яхача тоабан доакъашхой белгалбир, кхетам эггара лакхагIа бола Къилбаседа Кавказа бахархой санна», - йоах тхогарча хоамо.

Грамоташ, ахчан совгIаташ делар котбаьннарашта.

Ставрополе «ГIалгIайче. ГIалай, говзача пхъарий мохк» яха гойтам хъабийллар

Коазой Мадина

Ставрополерча исбахъален искусствай музее хъабийллар «ГIалгIайче. ГIалай, говзача пхъарий мохк» яха суртий, кулгаговзала кхоллама гойтам. Из кийчбаьб; ГIалгIай Республикан ИЗО музее, ГIалгIайчен культуран Министерствос хъал а лоацаш.

ГIалгIай ИЗО музее зарбан болх лелабераша беча роамах, цига гойта оттабаьб республи-

кан суртанчий, кулгаговзал йолча пхъарий 20 болх.

Цул совгIа, укхача ба къаман гIабувхабу гIирс, халкъа ашарий пандараш, вахаре леладаь гIирсаи; чопа, геза, топпара пхъегIаш; кулгашца хъадаь истингаш, къаман дувхар гIадувхаш йола вайцига хъаьтеникаш.

Гойтаме хилар Ставропольски мехка культуран министр Лихачева Татьяна Ивановна.

Цига баьхкача наха, гойтам хъабийллада дийнахъа, вай сур-

танчаша дIабихъар говзанч-хъехам.

«Цу гойтамо таро лургъя Ставропольски мехка бахархошта, хъаьшашта ГIалгIайчен культура, истори, наьха хъашташ, къаман Iадатий, искусствай хозал йовза», - аьлар ГIалгIайчен исбахъален искусствай паччахъалкхен музее.

«ГIалгIайче. ГIалай, говзача пхъарий мохк» яха гойтам дIахъоргба; лайчилла бетта 18-ча денга кхаччалца.

Галама Министерствос кьайлагла дахча дохар соцадир

Коазой Мадина

Галгай Республикан хьун боахама Министерствон Шолжерча болхлоша гучадакхар, Даьттагга яхача юрта, Мужечен хьуний дозонаш тга кьайлагга даккха дахча хилар, яхаш, дувц «Сердало» газетага Галам лорадечар зарбан болх лелабераша.

Цига корадир 50 кубометр дахча, из а дикагга йолча хьун фух - кьахьэстех, попа дахчах. Цу моттиге тгабийхар Шолжа РОВД болхлои, из бокьонах доацаш даккха дахча хьадакхара болх дгахьоргболаш.

«Хьадаккха дахча Галгайчен Галама Министерстве чуйоагга урхаллене дгахьоргда, цул тгехьга из дгалургда Галгай Республикан Росимуцествон урхалленга», - аьлар экологаша.

Галгайчен Хьалхарбараш Селий мехка дгахьоча Ерригроссийски яхьашка котбаьлар

Гьагенаькъан Мартина

«Хьалхарчар болама» Галгайчен хьинар дараша дика дакьа лаьцар Ерригроссийски яхьашка; дешара, кгалхарбахара тоабашта хьалхашка оттадаь хинна декхаш

раш цар кхоачашдир.

Вай тоаба, Селий мехка дика толамаш гойтарах, дгахо а яхьашка дакьа лоацаш хургья, яхаш, дийцар «Сердало» газетага цигарча зарбан болх лелабераша.

«Маьлха берд» яхача дешара центре хилар Галгайчен тайп-гайпара ха яьнарех лаьтта ши тоаба. Хьалхарча арлагга бераш йоазонцара хаттараш даша дезаш дар. Шоллагга дакье цар гойтар спортивни, иштга хьалхара лорий новкьо-

стал дара йола говзал. Дукхагга хало кьаьчар Эбарга-Юртарча №2 йолча юкьерча ишкола дешархошка, царна хьалхашка лаьтта декхараш дар, альпиниста шод хьабастар, цли йоаяр», - аьлар хоамо.

Бокьонаш боаггача боараме лораяр

Ший балхах лаьца дийцар суда керттерча пирстопа

Гьагенаькъан Мартина

Судо яь чоагго лораяра тгехьа тгахьожам лоаттабу болхлои, чиллан бетта 1-ча дийнахьа шоай цай дездеш бар. Суда пирстопий ди чоаггидир Россе Президентта амарца 2009-ча шера. Цу цайна истори довза этгача, из Россе император Александр хиннача хана денз хьадоагга да. 1865-ча шера гуйран тгехьарча бетта 1-ча дийнахьа дгайихьача суда реформо дукха хувцамаш юкье доаладир. Суда пирстопий институт хьакхелла 159 шу дигарца, республикерча суда пирстопий федеральни балха оаггон кулгалхочунца, мехка керттерча пирстопаца Кьоастой Заьлмахаца кьамаьл хилар «Сердало» газета корреспондента.

- Заьлмаха, таханарча шоай балхах дувцал. Малагга хьале латт болх?

- 2005-ча шера хьакхеллар вай мехкара ФССП оаггив. Таханарча дийнахьа цунна чуйоагга доал дара Аппарат, иштга 7 моттиг. 300 совгга болхло ва цу оаггонца кьахьегараш. Шоашта тгадаькха декхараш бехктокхаме кхоачашдеш, хьабоагга болх-

лой тахан.

- Малагга оаггонашка кьахьага дезаш хул шун? Федеральни хьакимаша шоашта тгадеккача декхарех дувцал?

- РФ Конституционни суда, РФ Лакхерча суда, арбитражни суда, иштга кхьийолча моттигашка оттаяь бокьонаш лораяра тгехьа тгахьожам лоаттабу оаха. Пирстопашта хьалхашкара декхар - судо чоаггиде латтар ма хулла сихагга кхоачаш дергдолаш болх дгакхашьар, дамман из хлама теркаме лоаттадар.

- Шун балхаца эггара керттердараш малагга да?

- Пайда хургболча тайпара чакхдаха герт тхо тхоай декхараш. Керттера декхар - бокьо йолча моллагга тайпара бахархошта гго дар.

- Малагга тайпара гго лоаттаду оаша наха?

- Эггара хьалха, пирстопа ший болх дгахьоргбола, фу де деза хайташ дола каьхат дгагойта деза бахархоша. Тгадиллар кхоачашде цхьа ха отгаю оаха. Нагахьа, цу хана цар из кхоачашдаь ца хуле, дгахо кхьича тайпара дгахьу оаха болх. Мехкара аравала йиш йоацаш бокьо ехк, ггод тох, иштга кхьидараш юкье доаладу шийна судо тгадиллар

кхоачашдеш воацачунна.

- Тахан каст-каста нийслуш да бахархошта юкье алименташцара ггулакх. Уж хьателараьза воацачунгара ахча хьадаккхара болх мишта дгахьу оаш?

- Массехк тайпара болх дгакхухь оаха цу оаггонца. Декхар доаллача сага хьадоагга ахча, цун доалахьа дола хлама дгадоац, Россе мехкара аравала йиш йоацаш бокьо ехк. Цу хламо сиха тоаду из ггулакх. Цхьийолча моттигашка, тгалатта декхар цунна хьадоагга алапе тгара

дгаггауаргдолаш, каьхаташ кийчду.

- Иштга декхар тгалатташ вола саг эскаре, тгема операцона юкье хилча, цун хьал миштад?

- Гаьдала бокьонга диллача, декхар тгалаттачо ше дехар дича соцаде йиш я из ггулакх, хлана аьлча эскаре хилар доккха, лоархламе баьхан да.

- Нагахьа санна тгема операцона юкье волча сага дехар дгадала аьттув ца хилча, тгаккха фу де деза?

- Цун гаргарча наха; кхален,

шахьара пирстопий моттигашка гголла; кхоачашду из ггулакх.

- Суда пирстопаши дер нийса ца хете, латкьа йиш йолаш вий саг?

- Латкьа йиш йолаш ва. Ший лоткьам почте гголла дгабахийта йиш я цун, иштга республикерча Россе ФССП моттига сайта тга бита йиш я.

- Заьлмаха, фу ха я га укхача болх бу? Хьай балхах дувцал.

- Россе МИДа Дипломатически академи, Москвера пачахьалкхен юридически академи яккхай аз. РФ Генпрокуратуре, Москверча прокуратуре, Россе тохкама комитете болх беш хиннав. Тгехьарча шин шера Россе ФССП кьахьегаш хьабоагга. 2023-ча шера ган шоллагга бетта денз, республикерча суда пирстопий федеральни балха хьалхалатташ кьахьег аз.

- Цай дездеча дийнахьа, хьайцарча балха новкьосташка фу ардгар га?

- Аз дакьалабувц уж берригаш укх цайца! Ираде, маьрша, беркатаца бахалба уж! Шоай декхараш дигга кхоачашде, лакхача боараме болх дгахьош ха яккха аьттув, низ хилба цар массане! Толам болаш хилба цар кьахьегам!

Наьсаренна доал даь саг

Маькенаькъан Асхьаба 90 шу дизарга

Гарчакханаькъан Сали

Чиллан бетта 7-ча дийнахьа нийсса 90 дуз Маькенаькъан Абукара Асхьаба. Наьсаршошта из мала хиннав, цо фу леладаьд, малагIа дикаш крагIдийнна саг ва, яхаш, дувца дезац аьнна хет сона; хIана аьлча йIаьххача хана Наьсарен кхаленна доал деш хинна керттера хьаким вар Абукара Асхьаб. Цу заман чухьа парте райкома хьалхара секретарь оалар цо лелабаьча балхах. Гетгара докхий хIамаш де карагI ца доале а, кхаленна доагIача тайпара доал деш, ма хулла нах балхаца Iалашбе гIерташ, шахьара а ерригача кхален а куц тоадара шийна могоар де гIерташ, чакхвалар из цу гIанда тIа ше мел вагIача хана. Тайп-тайпара гIишлош йора, хIаьта уж хиланза яргIоацаш яр хIара дийнахьарча вахаре.

Масала, сона дагадоагIа Наьсарера йоккха больница цо хьалъайта, хIанз Овшанаькъан Рашида цIерагIа стадион хьалъе дIайолаяьр из вар, йоккха универмаг, универсам йир Московски урам тIа, наха баха вIаштIара даь цIенош дир. Тахан мо дагадоагIа сона, заводской оагIорахьа Социалистически Къахьегаме Турпал ХаджиевIар Шамсудин кертте вола гIишлонхой бригада яьлла, фаьлга тIа дувцача тайпара сиха даь Iооттадир цо вIаштIара даь цIа. Хьайир парте райком чуйола керда фусам, Наьсарера № 4 йола ишкол, хьалъе йолаяьр №5 йола ишкол (хIанзара гимнази), дикка тоаделар юртбоахама, культуран гIулакх, деррига дийца варгвац. Цу хана таро йолчох тоадир урамаш, цар наькъаш, Iаман йиштош, «Асса» яха гостиница. Цьха хIама да вайна масанена ха дезаш, Iаьдало хьалуча хIаманга гIолла мара хьаде йиш яц цу тайпара докхий гIулакхаш. Хьалур нийса дIадахийта хар, наха пайда баргболча тайпара цох хIама хьадар – из кулгалхочун хьаькьалга, болх бе харга, нахах

дог лазарга хьеже хул. Цу хьакъехьа Абукара Асхьабах дикадар мара ала йиш яц, аьнна, хет сона.

Дика болх беш, 33 мехка йовза а йовзаш, хьайоагIар цу хана Наьсарера Iоахарганаькъан ГI. цIерагIа йола «Электроинструмент» яха завод, Маькенаькъан Асхьаба кхаленна доал деча хана, цига вена хилар СССР езаца промышленноста машинаш еча министра заместитель Новосельцев. Тамашийна хоза Iадаш деш, наха хоатташ дола чухьа дувхаду барзкъа тегаш, къахьегаш яр трикотажни фабрика. ХIара Iуйрийна дуккхача юрташка болхлой Iубоалабе ухар йоккха а Iамига а автобусаш. Из деррига хьаде атта дар яхачунга, из хьаде оттал хье, аргдар аз. ТIаккха мара ховргдац цу дерригача гIулакха хало а лоархIам а мишта хиннаб.

Маькенаькъан Асхьабаца массехк вIашагIкхетар а къамаьл а хилар са, 80-ча шерашка Шолжа-ГIалий тIа «Сердало» газете балха волаш. Ше а прфессионални журналист волча цо, чIоагIа сий дора, лоархIар йоазонца бувзабенна нах. Царех саг командировке веча, цар гIулакхага хьажавикал вора ший инструкторе е отдела кулгалхоех саг. Журналист кхоачамбоацараш лехаш вале а, цунца сабаре, гIулакхаца хулар Абукара Асхьаб. Иштта беца лоархIаш, дика тIаэцар цо Наьсаре баькка йоазонхой, артисташ, хьыбола хьаьший. Оалаш да, хьаькьал долча сага массанеца бувца мотт корабоагIа. Уж дешаш майрра ала мегаргдолаш вар Маькенаькъан Асхьаб.

Дикка эргадаьккхадар цо бокъонаш лораярца, зуламаш кIезигагIа хилийтарца дувзадена гIулакх. Хьалха, цьха цIай дIадоацар саг ца вувш, наха юкье довнаш ца хулаш, хатараш ца нийслуш. Из болх бергбола нах белгалбе, царна гIо деш, уж хьаллаца ховра хьалхарча мугIаре латгача хьакима.

Маькенаькъан Асхьаб ше а вар Россейоазонхой доакъ-

ашхо. «Лакхаленга кхачар» яхача цун книжкан дешахьалхенца, авторах хоам беш, яздаьд: «Маькенаькъан А. А. вахара юхьиг дIайолаеннай доккхача хатаргара. Ийс шу даьнна бер долча хана, мехкаваккхара халонаш ла йийзай цун. Из бера бIаргашца хьийжав Казахстане Iодохьийтача къаман Iазапага; бера дегаца хоалуш хиннаб цунна ца бовзаш бола кхерам а цу ханарча Iаьдала къизал а. Дуккха шераш дIадахача цох яздергда цо...»

Маькенаькъан Абукара Асхьаб ваь хиннав 1934 шераш чиллан бетта 7-ча дийнахьа Нохч-ГIалгIай АССР Шолжа кхален ДаьттагIа яхача юрта. Ца бовзача, гаьнарча мехка ишкол яккхачул тIехьагIа, из деша эттав Алма-Атерча Казахски пачахьалкхен университе-

та журналистий факультете. Вай цIадаькхачул тIехьагIа цо къахьийгад «Сердало» газете отдела кулгалхо, бехктокхаме секретарь, керттерча редактора заместитель волаш. 1972-ча шераш денз, партийни балха тIа хул из, 1977 шераш цо чакхъаьккхай КПСС ЦК долахьара юкьарча Iилмай Академи. 1979 шераш денз, парте Наьсарен кхален комитете хьалхара секретарь хул цох. Цу хана цунца болх баьча нахах боккхий хьакимаш а хилар, шераш дIаихача. Масала, цунца инструктор волаш болх баьча Заьзганаькъан Мурдах ГIалгIай Республикан президент хилар, иштта инструктор хиннача Барахой Бек-ханах АТП директор хилар, Муталаланаькъан Салманах Наьсарен кхален исполкома кулгалхо хилар,

Гарчакханаькъан Iамарханах юртбоахама министра заместитель хилар, берригаш бийца варгвац. Сона хеташ, Маькенаькъан Асхьаба ишкол яр царна лакхара даржаш леладе гIо даьр.

Йоккхача партийни кхетаченашка дакъа лоацаш хилар Маькенаькъан Асхьаб, из вар КПСС XXVI съезда делегат. Цо болх бир Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета отдела кертте латташ. Вай республика кхоллаелча, из пачахьалкхен председатели заместитель, республикан президент административ кулгалхо хилар.

Маькенаькъан Асхьаб поэт а прозаик а вар ала мегаргда. Бакьда дукхагIа озабезам байташхьа бора цо. Цо яздаь арадаьккха массехк книжка да. Эггара тIехьа цун арадаьнна книжка да «Лакхаленга кхачар», из арадаьннад 2006 шераш. Цунна юкьеяхай тайп-тайпарча шерашка эрсий а гIалгIай а метташца кхелла байташ, 26 илли. Царех цьхадараш юкьедахадар Мамилганаькъан Сулумбика даьккхача «Лоаман ашараш» яхача ашарий а халхарий а фильма.

Цьхабола хьакимаш тIаваха хала долаш, дIагIавахача куралах-сонталах бизза хул. Ишта вацар Абукара Асхьаб. Кхьметтел могоаш воацаш из цIагIа хилча, сихха гIулакх нийсденна ше волча венача сага юхь ца еш Iацар из. Эсалал, доастамал яха хIамаш цунна вIалла фуд а ховрий-хьогI, аьнна, хет сона, сай цунца хинна массехк вIашагIкхетар дагадехача.

Асхьаба кхедаьдар ши воI йоI. Уж карарча хана вай республике бахаш а, шоаш болча моттигашка шоай къаманна накъабовла гIерташ а хьабоагIа. Сона хеташ, цо доал даьча Наьсарен кхале цун цIерагIа урам хила беца, цIа хинна а ца Iеш, массехк. Уж хила йиш я Наьсаре а гонахьа ядача юрташка а. Къаман гIулакха лаьтта нах атта бицбе мегаргбац.

Кхелхав Маькенаькъан Абукара Асхьаб 2014-ча шераш маьцхали бетта.

Туризм дегIакхувлаш, керда проекташ хургья республике

Гаьгенаькъан Мартина

«Iарамхи» яхача курорта доазон тIа хилар «Пегас» яхача цIихезача оагIон турагентий кхетаче. ВIашагIкхетаре дийцар республикере туризм йоаржаярах йолча проектех. Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера.

«Таханарча дийнахьа республико цу оагIонца даьхача толамех дийцар туризм

ма гIулакхех йолча комитете болхлоша. Цар белгалдир, хьатIалатгача туристашта гIалгIай мехкара Iалам, лоаман моттигаш тамашийна, хоза хетилга. Цу кхетаче гувеннавар из болх дIахьоча оагIон 50 доакъашхо. СалаIа, самукъадаккха арабувлача наха ма хетта паргIата ха яккха агттув луча кердадарех, дийцар цар шоай вIашагIкхетаре», - йоах тха газетага кхаьчача хоам.

12 ВАЙ ОАМАЛАШ

Тамаш яйтача хламаех

Сов биза кад тлехбаханза Іац

Обйнакъан Фатима

Таханарча вахара уйла яь бовла ца могош, дуккхача хламаех цецбулараш дукха ба вайна юкъе; дехьа, сехьа хьолладувга эттача. Ха яхача наха оолаш хезад сона, дунен пада баьржа ха я ер аьле... Ма дарра цу дешай маІан довза эттача; дерригача хІаман кхоачам болаш, цІи мел яккхар долаш, ха я яхилга да из. Да а да из-м иштта! Тахан сага вахаре доацаш фуд?! Тикашка хьодІачувахача, базар тІагІола Іоволавелча, хьа Іарг из деррига хьалаца ца кхоабеш, дукха ниІмат да-кх гонахьа. ХІаьта тайп-тайпара даараш долча оагІон тІа хьо нийсвелча, цхьабола кхача фуй ер, аьнна, хатта дезаш, вІалла хьона ца бовзаш, хьалха Іарга ца байнача тайпара хул.

Ноанал де, цІагІара куц эр-гадаккха, дуккха а хІама хьона атта деш, вІалла хало йоацаш кхоачашде йиш яраш теркалде эттача-м, вІалла цецванна ца валлал дукха хІама да, Дала вайх къахетам баь, вайна юкъе доаржадаьр. Хийла уйла йосс сога, хьалха хиннача халача ханашка вай даьшта, ноаношта хиннаялара е паргІато; мискаш, ма гІадгІоргбар уж, ма цІоагІа аттачахьа даргдар цар вахар! Са даь-нанас дувцар, ше кьона йолча хана калхьарца шоаш хьажкІаш мишта охьар, кІи галеш гидехкаш хьара мишта

ухар, атагІа хьаста тІара хий да бахе, шоай аргІа хьакхачарга хьежаш мел ха йоайора. Мискаш, духхьал хьайбаех, бешамех хьадоалача беркатах баьхаб нах цу хана. Вешта, таханара вайгара хьал дагадехача-м, мискаш дукхагІа вайх ала деза, аьнна, хет...

Из тхьовра вай даьша оолаш хинна, сов биза кад тлехбаханза Іац, яха дешаш цІоагІа доагІаш да таханарча заманна. Сов дукха хиларо, геттара цІоагІа яьржача паргІатоно гоалбаьха кегабаьб нах. Цхьан йоккхача, ха яхача лора оолаш хезар сона цкъа: «Шоашка кхьачар доккха дика да мотташ, шоай унахцІенон, дегІамий зуламхой хьахиннаб тахан нахах». ВІалла кІоарга уйла цунца еце а, вай кхетаду из иштта долга. Цхьа моллагІа саг цамогаш хиннав, халача лазарах вахар хаьдад аьлча, массане цхьаттара дувца доладу-кх, хьалхагІа-м дацар уж тайпара лазараш, цІийоацар яха лазар цхьа наггахьа мара кхийт-тад аьнна хазацар, хІаьта тахан адамашта юкъе цІоагІа даьржа, ма даггара кхы а цІоагІагІа даржаш латта Альцгеймера, Паркинсона, Аутизм, Дауна, ДЦП, Деменци яха лазараш наха вІалла хьоадеш, дий ховш хиннадац. 40, 50 шерга кхьача нахага вай ладийгІаца, цар оал, ванагІ, мичахьара даьхкад уж лазараш тахан, хІаьта кхы а боккхагІбарашта вІалла адамашта уж хулий хайнадац. Воашта Іарга мел яйнар, тикашка

хьачу мел енар, цох боаккхаш бола мах дІабеле ийеш, юаш да-хача вайна ца хой а, даггара цу оагІонцарча балха тІа къахьегаш боакхача лорашта дика хов, адамий унахцІено малагІа ба-хьанаша эшайь, адам унзардаьккха, даьржа лела цІийоацар, кхьодола хала лазараш вайна мичахьара ух. ХІаьта хаттар отг, дукха бий вайна юкъе цу лораша даггара кхайкарал деш дувцацунга ладувгІараш, цар хьалхадодоахар теркалдераш...

Сайна гонахьа мел долча адама вахар теркалдича, сога-м оалалургдац дукха ба, аьнна... Аз яхачунца шоаш раьза деце, дІа-хьа хьажал гаргара нах мишта бах, малагІа кхача буаш ба. Тахан вайна массанена гуш да, вахара оагІонашка гІолла уж хала лоархІаш дола лазараш хьатІадоахача, могошал толхача бахьанех, даарех лораша мел цІоагІа дувц. Цар мел дувцар лерга юхегІолла тлехдувлийташ, дош дацар Іа дувцар-м, яхаш, шийна чам бар дуаш, леладеш додаш латт-кх адам, цІи беелла лела Іаргса дайна саг санна, Іаьржача ор чу. Дукха ха йоацаш, йоккхача шахьарерча тика чура цхьацца хІама ийца латташ, тайп-тайпарча даарех бухь баьккха хьалдетта чархаш йоахка доккха тускар лавла хьатІаера 45 шерга гІорташ хила мега цхьа кхалсаг. Массехк тайпара марш, марша дарааш, пхе-ялх тайпара мерза хиш, чипсаш, сухарикаш, шоколадах яь паста яха цхьа хІама,

массехк тайпара саьгІазаш, лалаьх нахча я аьнна тІаяздаь цхьа кІопилгаш - цу чу йоацаш хІама яцар.

Бакьда тускар детта цо ший дезала чухьош дола даараш, тахан дунен тІа мел болча лорашка ладийгІаца, сага дегІа пайда цабарал совгІа, во мел дола лазараш тІадоахаш, унахцІено толхачеш дар. Теркалде деза, вай таханара тлехье, цунна тлехьа кхувш латтараш духхьал цу кхачанца кхебеш болга. Кхьбола кхача-м цар баа тигац, чаме хетац. ДІаемаб уж хІамаш юаш баха, цудухьа дегІа цІоагІа дика болча кхачан чам кхетац. Ма даггара Іолаткъаш яр цхьа кхалсаг; кхьметтел хьокхьяь коартол тлехьа тикашка ийеш хьачукхухь ший несо, вІалла мотт дІатоха йиш мел йоаца хІамаш юаш хьалкхувш латт тха цІагІара бераш, яхаш. Цхьаькхане дувцар; цІагІа яьккхача хІамах мотт дІатоха ца тугаш, дог делхаш бехкар аз сай боккъал башха етт, яхаш. ЦІагІа баьккха тІоа, шура, нахча, даьгта даац; бакьда, тикашка хьачуенараш юь. ХІара сайран балхара чуйоагІаца хана берий нанас тика тІара тІормеш диззе хьачуяхь чипсаш, хиш, наггетцаш, роллаш, сушаш яха фуй ца хов хІамаш... Хаттар отт-кх, хургдий вай тІаккха могош аьле?!

Даггара кхайкарал ду лораша, цхьаьккха тайпара мерза хиш ма мела, диабет яха лазар тІадоаккх цар, яхаш; чипсаш,

сухарикаш, иштта кхьйола цу мугІарера хІамаш цІийоацар яха лазар доаржадеш я, яхаш, хьадувцаш латт вайга; бакьда саг-м ший дегІо дехар дІадала гІерт. ДегІа дезар ца леладеш, дегІа пайдане дар леладе деза вай! Из хІама нийса цахкетадар дахад вайх тахан! ЛогІар техача маькхал хозагІа деций ший кулгашца хьадаь дІайха, сайса олг?! Ала, коа тІара котам кхийкхача диллах йоагІа хоза, безаме хьаж ийцача котамий диллах вІалла кхийттайий шоана?! Кхетарг а яц! «ХьалхагІа-м дацар е лазараш» яхачо кхетаде деза, хьалхагІа наха буаш хинна кхача цІена, беркате, фуй ца хов хІамаш ийитта хиннабоацІлга.

Ючуюача хІамо леладеш деций вай дегІ, тІаккха хІанад вай воай дегІамий моастагІий?.. ВІалла уйла яьий оаш, тахан дукхагІа бола нах китамаш дІаьгІаш, текха хІанаб, аьнна? Талмаста леладаьча хІаман чаккхе массахана дог дохадеш хиннай. Из кхетаде деза, сенах яь фуй ер, фу хІамаш тежа яь ер, аьнна, уйла ца еш; Іарга мел яйнар шоай берашка юйиташ багІараша, хьайна ецар эца аьле дунен гІулакхех цхьаккха хІама ца кхетадеца берара ахча дІадале, шийна чам бар цунга юйитачо. Чам мел бар дегІа дика долаш хилац! ХІара денна шийна хьателача кхачанга хьежжа хул дегІа унахцІено. Массане уйла е вай цу хІаман, лораша яхар даь! Ца йойя тлехьа-м хургда.

Внимание: газопровод!

По землям Назрановского, Малгобекского, Сунженского районов и г. Карабулак РИ проложены магистральные газопроводы и газопроводы-отводы с параллельными кабельными линиями связи, обслуживаемые Моздокским ЛПУМГ ООО «Газпром трансгаз Ставрополь». Ось газопроводов на всем протяжении обозначена километровыми знаками, а пересечения газопроводов с автомобильными дорогами и водными преградами - километровыми знаками и знаками «Осторожно - газопровод», «Остановка запрещена».

Для обеспечения безопасной эксплуатации и транспортировки газа предусмотрены зоны минимальных расстояний согласно СНиП 2.05.06-85* до 350 метров в зависимости от диаметра трубы и охранные зоны шириной 25 метров в каждую сторону от оси газопровода согласно правилам охраны магистральных газопроводов. Вдоль подводной части газопровода охранная зона устанавливается в виде участка водного пространства от водной поверхности до дна, заключенного между параллельными плоскостями, отстоящими от оси газопровода на 100 метров с каждой стороны.

В охранный зоне магистральных газопроводов категорически запрещается производить всякого рода действия, могущие нарушить нормальную эксплуатацию трубопроводов либо привести к их повреждению, в частности:

- перемещать, засыпать и ломать опознавательные знаки, проводить земляные работы;
- открывать люки и двери ограждений узлов линейной арматуры, станций катодной и дренажной защиты, линейных и смотровых колодцев и других линейных устройств;
- разрушать берегоукрепительные сооружения, земляные и иные сооружения, предохраняющие газопровод от разрушения; устраивать всякого рода свалки, выливать растворы кислот, солей и щелочей; производить дноуглубительные и земляные работы;
- разводить огонь и размещать какие-либо открытые или закрытые источники огня;
- проводить работы с использованием ударно-импульсных устройств и вспомогательных механизмов, сбрасывать грузы;

• огораживать и перегораживать охранные зоны. В зоне минимальных расстояний категорически запрещается:

- возводить какие-либо постройки, размещать стоянки, гаражи, коллективные сады с садовыми домиками, дачные поселки, жилые здания, отдельные промышленные сельскохозяйственные предприятия, тепличные комбинаты и хозяйства, птицефабрики, молокозаводы, карьеры, разработки полезных ископаемых;
- сооружать проезды и переезды через трассу газопроводов и газопроводов-отводов, устраивать стоянки автотранспорта, тракторов и механизмов, размещать сады и огороды;
- заниматься производством мелиоративных земляных работ, сооружением оросительных и осушительных систем;
- заниматься строительными-монтажными и взрывными работами, планировкой грунта;
- производством геологосъемочных, поисковых и других работ, связанных с устройством скважин, шурфов;
- заниматься содержанием скота и устраивать водопой для скота.

Перед проведением работ в охранный зоне и в зоне минимальных расстояний газопроводов и газопроводов-отводов необходимо получить согласование и письменное разрешение на их производство в Моздокском ЛПУМГ ООО «Газпром трансгаз Ставрополь». Несоблюдение вышеуказанных требований может создать угрозу причинения вреда жизни и здоровью людей, а также имуществу физических и юридических лиц.

Адрес:
Моздокское ЛПУМГ:
363750, п/я №1.
Телефоны:
(886736) 2-60-06, 7-50-24;
Диспетчер (886736) 60-229.

Лица, виновные в механическом повреждении магистральных газопроводов, кабелей связи, средств катодной защиты, привлекаются к административной и уголовной ответственности в соответствии с действующим законодательством Российской Федерации.

Статья 167 УК РФ. Умышленное уничтожение или повреждение имущества.

1. Умышленное уничтожение или повреждение чужого имущества, если эти деяния повлекли причинение значительного ущерба, наказываются штрафом в размере до сорока тысяч рублей или в размере заработной платы или иного дохода осужденного на период до трех месяцев, либо обязательными работами на срок до трехсот шестидесяти часов, либо исправительными работами на срок до одного года, либо принудительными работами на срок до двух лет, либо арестом на срок до трех месяцев, либо лишением свободы на срок до двух лет.

2. Те же деяния, совершенные из хулиганских побуждений, путём поджога, взрыва или иным общеопасным способом либо повлекшие по неосторожности смерть человека или иные тяжкие последствия, наказываются принудительными работами на срок до пяти лет либо лишением свободы на тот же срок.

Статья 168 УК РФ. Уничтожение или повреждение имущества по неосторожности.

Уничтожение или повреждение чужого имущества в крупном размере, совершенные путем неосторожного обращения с огнём или иными источниками повышенной опасности, наказываются штрафом в размере до ста двадцати тысяч рублей или в размере заработной платы или иного дохода осужденного за период до одного года, либо обязательными работами на срок до четырёхсот восьмидесяти часов, либо исправительными работами на срок до двух лет, либо ограничением свободы на срок до одного года, либо принудительными работами на срок до одного года, либо лишением свободы на тот же срок.

Федеральный закон «О газоснабжении в Российской Федерации».

Часть 3 статьи 32. Органы исполнительной власти и должностные лица, граждане, виновные в нарушении правил охраны магистральных трубопроводов, газораспределительных сетей и других объектов систем газоснабжения, строительстве зданий, строений и сооружений без соблюдения безопасных расстояний до объектов систем газоснабжения или в их умышленном блокировании либо повреждении, иных нарушающих бесперебойную и безопасную работу объектов систем газоснабжения незаконных действиях, несут ответственность в соответствии с законодательством Российской Федерации.

Къоаной совбаьнна зама

Прививкаш пџажи цџавеча ергџа

Темаркъа

Къаьна вале а, каст-каста вай мехка фуд хџажар духџа, цџаьнца долча кердача хо-амашка хџеж со, телевизора глонца. Дукха дика хџамаш хулаш латт вай республике, чоагџа хестабу лораш, зџамагџа бола лорий болхлой. Цџаьчар медийжарий а мед-вежарий а оал царех. Хийла унахцџенон тџахџожам лотабџача наха дувцаш а хоз сона, телевизор чу ю а хайше, «лорашка маьхий тохийтац берашта, боккхагџбараш ба цунна бџехе», яхаш. Ма дика ба тџаккха вай унахцџенон болхлой, аьле хеталу, цар дувцачунга ладийгџа. Нах ба-хийта, цар могошал хџалоаттае гџерт-кх уж. Къаьнабараш а теркаме эц.

Цџан фаьлга тџа вувцаш вола къыза аьла тахан воацаш дика болх ба. Цо къабенна нах, тускар чу а хувшавеш, лоамах чукхувсаш хиннаб, цар юар йов, из зџамагџбарашта йисача бакъаьха я, аьнна, хеташ хиннав из. Из шедоа хџама хџахеза, шелал тџаьле, пунчи хургдоацаш, маьхий тохийта лаьрхлар аз. Ший ханнахџа техача геттара дика хул, йоах, уж. Ишколе балха арвалале, сай санитарни книжка а ийца, цу тџа лорий мухџараш тоџадайтџа вахар со Наьсарерча, каналал дџаьа йоаллача поликлинике. Дуккхача кабинеташка гџолла чакхваьнна, юхџера прививкаш еча моттиге кхаьчар со. Цу чу массехк кхалсаг йџар.

- Са ха яьннача сага малагџа прививкаш е йиш я? - хет аз, цу гџулакха се къаьно хеташ.

- Хьона пунчена духџалџараш мара е йиш яц, воккха ва хьо, - аьлар царех цџан кхалсага.

- Маца е йиш я пунчена духџалара прививка? - хет аз цунга. Аьтинга бутт чакхбоалаш, тахан-кхоана яхар мо тов бутт болалургболаш йола ха яр ара латтар.

- Хџанз а хџалха я из. Ардара бетта юхавоагџаргва хьо, - йоах цо.

- Йиш, из ковид яхар хџа-

хьовргдоацаш, тохарбарий џа сона маха, - ях аз.

- Ковид дџадаьннад, воти. Вакцина а яц тхога хџанз, - ала-рах а хаттарах а дџекеваьккхар со.

Малагџох тешаргва укхаза, аьнна, шеко керчар са да-гахџа. Цџаьчар ковид цџанна хџаманга дахадац, йоах; вокхар ковид дџадаьннад, йоах. Хџаране, Цагена пешк санна, шо-шоашта аьттув болчахџа дџадеразаду мотт сона из хџама. Телевизор чу цаџ дувц, дарбанче кхџдар дувц. Цул совгџа, тов бутт тџакхоачаш латтача хана, вџалла хџалха а яцар прививкаш яьларе. Из аз сайгара яхаш дац, къавенначџа сона-м хџама хацар цох, сайга лораша хџадувцар мара. Лораша цу хџакъехџа интернета чу иштџа язду: «Маьхий массаза а ший ханнахџа а тоха дезаш хиларах, берригача лораша дувц. Тџаккха маца ю прививкаш, малагџа хана дџаьлайича бакъаьха я уж? Пунче вирус дџадолалу гурахџа, цудухџа аька чакхдоалача хана тоха деза маьхий, шелалах хула лазараш дџадодалале 3-4 кџира хџалха, цу хана низ байна иммунитет геттара эсала хул. Вакцина-м кхџметтел бџаьсти а тоха йиш я, хџана аьлча геттара чоагџа даьржа хул пунчи. Техача маьхаша бџарчча шџера лоравергва саг, тџадоагџа шџера юха а тохийта беза из маха...»

Уж вай лораш фу юмадеш, мича деша баьгџа нах ба-те? Цар-м ардара бетта юха ма вийхарий со. Цу ханалех, моцагџарчоа а дайна, е Цагена вир денна а, е ше венна а, цаџ хургда-кх укхох, яха уйла хинначох тара я мугџара хџалхайша, чу мел веначунга «ковид кашашка дахад», пунчи хџанз а хџакъаьчадац, яхаш, баьгџа кхалнаьха.

Ха-м сџа ма йодий. Гуйре а, дџина висачоа, хџатџакхоач. Ишколе а ма бий зџамагџа бола лорий болхлой. Медийшийга хетт аз:

- Пунчи хџакхетаргдоацаш маха тоха йиш йий вай ишколе?

- Яц, даьра, - йоах йоџа, - амбулаторе дџа а ваха тохийта беза из.

Къавенначџа сага хала ма дий цџа ваха а, дикка никъ бе ма безий. Хџалха говрашџа лелача хана-м, ворда хџаккџе дџаводар цџа. Гобаьккха машинаш я, амма со царца лџа лџамавац. Къаьнарча заман саг ва со, говраш тешамерџа хет. - Магасе ва со вахаш, - ях аз, - цџа я тџа амбулатори. Цџа дџаваха мегаргвџеий со?

- Дика мегаргва, - йоах медийшас, цџа дика, безама саг я из, амма са мо мара кара хџама долаш яц, кхџметтел къаьначџа хџехарчоа тоха маха а.

Ардара бутт чакхбалале, прививка яйтџа дага волаш, Магасерча амбулаторе вода со. Амбулаторе цџан наларах чувџаьлча, лифта меттел гуш урагџодо лагџа да. Хџалтџавала вџа 4-ча гџата тџа. Цџаннахџа лифт хиннилга дагадџе, кхџийола ниџ лох аз. Ираза, хџако-раю из а. Аьтџа оагџорахџарча уйча дукха кагирхой ба кџай халаташ дувхаш. Духџала йоаллача «Процедурни кабинетџе» дџачухџож со, цџа хџалхагџа пџелг теке. Цу чу-м укх шџера а лампа сегаяц аргдолаш баьде я. Магџахџа уйча я регистратура. Къонача кхалсагага хетт аз:

- Пунчена духџала прививкаш йой шо долча?

- Ю, - гџадвуг со йоџа.

- Мичахџа ю уж?

- Сона магџа йоаллача кабинетџе чугџо, - йоах цо.

Пџелг теке, чувоал со. Чухџа цџа кхалсаг я, из а цџан хџамах лџекъа ягџаш санна, иш-капа тџехџашка хџаьхџе.

Сайре дика а иййца, дџьлагџа сахџат дар, ях аз:

- Пунчена духџала маха тохийта безам бар са.

Цо бийцар геттара гџурт бар. Кхаь тайпара дувца йолаелар из, ше фу дувц ца ховш.

- Яь яьннай со прививкаш, - аьлар цџа.

- Хџанз а ардара бутт мара мичаь вайна, - ца аьлча џелой со - къавенна ювдал.

- Хџаьненаьц аз, - аьлар шозлагџа оалача хана. Уж цо мичара я езар сона хац. Телевизор чу-м латташ холодильник, цу чу ядаш молхаш, Дала тохар, џаьржа къемат хул. Укхаза хџанз а хџаьненаьц молхаш.

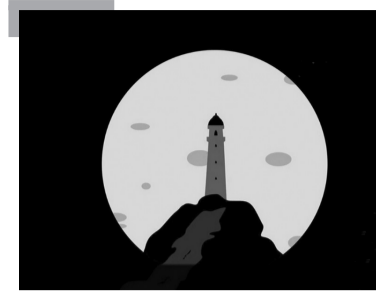

- Тахан маьхий тохийта хџа-баькхарашта фу даьд џа? - хетт аз цунга.

- Тахан яц, кхоана хургџа, - кхоалагџа тайпара дувца йола-лу из.

Вешџа аьлча, укхаза тахан маха тохийта хџа мел вџа саг, «кхайканза вџа хџаьша санна, доттанза вахав». Воккхача сага керџа чу цџаьйолча хана, ювдала уйлаш а ма йос-сий. Сона а есар уж цу юкџа. «Божа-џаьланна» йоккхача сага даьха илли даккха дог этта-дар са, цо мел дийцар хџахезачул тџехџагџа. Дагадоагџий шоана из илли: «Киддара-кид-дара-киддара-кидда-дара - кид-дада...» Сатехар аз, се мичахџа ва кхетадаь. Кхоана яхџаргџола молхаш, тахан никъ ца хулаш дџабахарна пайдана хургџац. Кхоана кхџбола унахой боагџаргџа дарбанче, царна фу хозаргџа сона хац.

Сона чоагџа дика хетар, телевизор чу хџадувцари дарбанчџа гушдари вџашкадоагџаш хилча. Хџанзарчоа цар дувцачох цатџешача ваьннав со. Вешџа, зама а хувца ма еннай-ий вайна. Къоаной дукха баьхача дезаш бац мотт сона цџаьбо-ла нах. Бакъда сона ловра цар диц ца дар, уж шоаш а кхоана со санна къаьна хургболга, царна а пунчена духџала тоха маха кора ца боагџаш биса тарлулга. Къоанал-м массанџа кхоачаш я, хџалха е тџехџа.

Ширача ханара ловзар дийндергџа вай мехка

Гаьгенаькъан Мартина

Ширача хана денз, дувцаш хџадоагџа ловзар дийнде лерхџи вай мехка. «Гџалгџаьчен кхоане» яхача Гџулой Амийнай проекџага гџолла боарџабе лерхџаш болх ба из. Из хоам «Сердалога» бир кагирхой политикахи туризмахи йолча Министерствос.

«Историкаша, суртанча-ша, иштџа кхџбараша цџаьна хџакхолла лерхџача балха юкџе дакџа лацарал совгџа, шоашџа бакъаьха хџа оагџув хџахарџа йиш хургџа ловзар-чар.

Проекџа автораша вай мехкахой санна, ерригача Россџе бахархой тџаоза лерхџи цу гџулакха. Цар белгалдџецох, кагирхошта нийса кхетам луча, доккха дакџа дџалоацаш хургџа из шира ловзар.

Гџалгџаьчен дика гџулакхаш дџа ганза, РФ Юкџарча палатан премиеннай

Гаьгенаькъан Мартина

«Дикача наьха клуб» яхача Гџалгџаьчен дикача гџулакхий ганза елар, «Юкџарло» яхача Российски Федерацие Хџарман палатан преми, «Дика дџаьш» яха проект баьхан долаш. Из хоам «Сердало» газџага бир цџагарча болхлџа.

«Юкџарлон болхлой балха мах отџабир «Дикагџа йола вахара проект» яхача дакџе. Ганзо болх дџаьхџе, хала лазараш долча берашџа новкъостал деш, эшача молхашџа, лорий гџирсаца џалашо лоатџаеш», - аьлар хоам.

Из хџал дувцаш, дикача наьха Клуба кулгалхочо Матџенаькъан Натас баркал аьлар шоашџа новкъостал даьча массаболча наха, цо таро лу кхџа а дукхагџа къаьхџега.

Гџалгџаь мехка дџаьйолаелар, тиша каьхат гулдара «Кџалхарваккха Грут» яха проект

Коазой Мадина

Лайчилла бетта 5-ча денгара 18-ча денга кхаччалца, «Кџалхарваккха Грут» яха тиша каьхат гулдара эколо-гически проект дџаьхџоргџа, из «Кагирхошта бола мохк» яха программа кхоачашџе дџаьхџош я, Гџалгџаь Республикан џалама тароний, экологе Министерствос хџал а лоацаш, яхаш, дийцар цџагарча зарбан болх лџаьбера-ша.

72 ишкола дешархой яхџе-баргџа, ялх даькџа бџџабџе-на. Хџалха болх бе дџаьйолалу 12 ишкол, цџа деша дагџа 8700 бер.

Уж я Наьсарен №4 йола юкџера ишкол, Наьсарен-Шахџара №5 йола юкџера ишкол, Наьсарен №6 йола юкџера ишкол, Наьсарен-Шахџара №7 йола юкџера ишкол (Дошлакџий-Юрт), Наьсарен-Шахџара №8 йола юкџера ишкол (Аьлтий-Юрт), Наьсарен-Шахџара №10 йола юкџера ишкол, Наьса-

рен-Шахџара №12 йола юкџера ишкол, Наьсарен-Шахџара №17 йола керџа дешара ишкол (Наьсар-Керте), Наьсарен-Шахџара №19 йола юкџера ишкол, Магасера №1 йола юкџера ишкол, Магас-Шахџара «Марем» оала гимнази, Гџазе-Коара юкџера ишкол.

Деррига гулдаь каьхат дџачулургџа юха чакхдаккха. Хџаьта ишколаш шин даькџах латтача яхџашка яргџа: «Эггара дикагџа толам баьккха ишкол»: дукхагџа каьхат гул-

даь ишкола я, цунна 30 эзар сом мах бола видеопроектор лургџа; «Эггара хџинар долаш вола дешархо»: 12 ишкола юкџера белгалвергџа хџинар долаш къаьхийга дешархо, цунна лургџа грамота, иштџа цун таро хургџа ша биллача арена тџа ваха (хохквалара долча билета чудоагџаш да чам бола даар: бургер, кхџерза коартол, соус, газировка), - йоах экологаша хџабайџача хоам.

14 ДОКУМЕНТЫ

Извещение о проведении торгов в электронной форме по про- даже арестованного имущества

1. Организатор аукциона, продавец: Территориальное управление Федерального агентства по управлению государственным имуществом в Республике Ингушетия (далее — ТУ Росимущества в РИ, Организатор торгов).

2. Форма аукциона: аукцион в электронной форме, открытый по составу участников и по форме подачи предложений о цене имущества (далее — аукцион, торги).

3. Место проведения аукциона: аукцион проводится на электронной торговой площадке «Сбер А» (АО «Сбербанк - АСТ»), в сети Интернет по адресу www.utp.sberbank-ast.ru (далее — ЭТП «Сбербанк - АСТ», ЭТП).

4. Дата и время начала приема заявок на участие в аукционе — 8 ноября 2024 г. с 09:00 по московскому времени.

5. Дата окончания приема заявок на участие в аукционе — 27 ноября 2024 г. до 17:00 по московскому времени.

6. Время и место приема заявок - заявки подаются круглосуточно в период с начала приема заявок до окончания приема заявок через электронную торговую площадку «Сбербанк - АСТ» в соответствии с порядком, указанным в настоящем извещении, размещенным на официальном сайте Российской Федерации для размещения информации о проведении торгов (www.torgi.gov.ru), и на сайте ЭТП «Сбербанк - АСТ», а также в соответствии с регламентом ЭТП «Сбербанк - АСТ».

7. Дата, время и место подведения итогов приема заявок на участие в торгах — 29 ноября 2024 г. в 10:00 по московскому времени по адресу: Республика Ингушетия, г. Назрань, ул. Победы, д. 3.

8. Дата, время и место проведения торгов (подведения итогов торгов) — 2 декабря 2024 г. в 10:00 по московскому времени на ЭТП «Сбербанк - АСТ».

9. Правовое основание для проведения торгов и правовое регулирование:

Настоящий аукцион проводится в соответствии с положениями Гражданского кодекса Российской Федерации, Федеральным законом от 16 июля 1998 г. № 102-ФЗ «Об ипотеке (залоге недвижимости)» и иными нормативными правовыми актами Российской Федерации, а также регламентом электронной торговой площадки, размещенным на сайте www.utp.sberbank-ast.ru в подразделах «Информация», «Регламент работы ЭТП», «Инструкции», «Информация по ТС», «Регламент ТС», «Инструкции по работе в ТС», иными документами ЭТП.

II. Сведения о выставляемом на торги имуществе:

Лот №1: заложенное недвижимое имущество должника Латыровой Е.Б.: жилой дом (здание), общая площадь 180,6 кв.м. кадастровый номер 06:05:0100008:585 и земельный участок площадью 600 кв.м. кадастровый номер 06:05:0100002:243. Место нахождения имущества - Республика Ингушетия, г. Назрань, пр. Базоркина, д.56. Начальная цена продажи - 2 064 000 (два миллиона шестьдесят четыре тысячи) руб. 00 коп. без учета НДС. Сумма задатка - 100 000 (сто тысяч) руб. Шаг аукциона - 10 000 (десять тысяч) руб.

Основание для продажи - постановление судебного пристава-исполнителя ОСП г. Назрань УФССП России по Республике Ингушетия Хампиева А.А. от 08.10.2024 г. № б/н о передаче арестованного имущества на торги.

Осмотр имущества по предварительной договоренности с судебным приставом-исполнителем ОСП г. Назрань УФССП России по Республике Ингушетия Хампиевым А.А. по адресу: РИ, г. Назрань, ул. Московская, 13, стр. А и (или) по тел. 8(8734) 55-19-75.

III. Общие условия:

- внести задаток на счет, указанный в настоящем информационном сообщении;

- в установленном порядке подать заявку (заявление) по форме, представленной в приложении к настоящему информационному сообщению с приложением пакета документов;

- Заявление на участие в аукционе должно содержать следующие сведения:

- для юридических лиц: фирменное наименование (наименование), сведения об организационно - правовой форме, о месте нахождения, почтовый и электронный адрес, телефон и банковские реквизиты;

- для индивидуальных предпринимателей: фамилия, имя, отчество (если имеется), паспортные данные, ИНН, адрес места жительства, адрес электронной почты, телефон и банковские реквизиты;

- для физических лиц: фамилия, имя, отчество (если имеется), паспортные данные, ИНН, адрес места жительства, адрес электронной почты, телефон и банковские реквизиты.

В состав заявки входят следующие документы:

- для юридических лиц: заявление на участие в торгах; полученную не ранее чем за шесть месяцев до даты размещения на официальном сайте торгов извещения о проведении аукциона выписку из единого государственного реестра юридических лиц или нотариально заверенную копию такой выписки; заверенные копии учредительных документов заявителя; письменное решение соответствующего органа управления заявителя, разрешающее приобретение имущества, если это необходимо в соответствии с уч-

редительными документами; документ, подтверждающий полномочия лица на осуществление действий от имени заявителя; заявление об отсутствии решения о ликвидации заявителя - юридического лица, об отсутствии решения арбитражного суда о признании заявителя - юридического лица банкротом и об открытии конкурсного производства, об отсутствии решения о приостановлении деятельности заявителя в порядке, предусмотренном законом; документ, подтверждающий статус юридического лица (для нерезидентов РФ); декларация о соответствии требованиям п. 5 ст. 449.1 ГК РФ (в письменном виде, в свободной форме);

- для индивидуальных предпринимателей: заявление на участие в торгах; полученную не ранее чем за шесть месяцев до даты размещения на официальном сайте торгов извещения о проведении аукциона выписку из единого государственного реестра индивидуальных предпринимателей; нотариально заверенная доверенность на лицо, уполномоченное действовать от имени заявителя; заявление, об отсутствии решения арбитражного суда о признании заявителя - индивидуального предпринимателя банкротом и об открытии конкурсного производства, об отсутствии решения о приостановлении деятельности заявителя в порядке, предусмотренном законом; декларация о соответствии требованиям п. 5 ст. 449.1 ГК РФ;

- для физических лиц: заявление на участие в торгах; копия паспорта заявителя (все листы); нотариально заверенная доверенность представителя физического лица; декларация о соответствии требованиям п. 5 ст. 449.1 ГК РФ;

- для иностранных граждан и иностранных юридических лиц: заявление на участие в торгах; надлежащим образом заверенный перевод на русский язык документов о государственной регистрации юридического лица или физического лица в качестве индивидуального предпринимателя в соответствии с законодательством соответствующего государства и документов, удостоверяющих личность физического лица; нотариально заверенная доверенность представителя физического лица; декларация о соответствии требованиям п. 5 ст. 449.1 ГК РФ. Согласно п. 5 ст. 449.1 ГК РФ - в публичных торгах не могут участвовать должник, организации, на которые возложены оценка и реализация имущества должника, и работники указанных организаций, должностные лица органов государственной власти, органов местного самоуправления, чье участие в торгах может оказать влияние на условия и результаты торгов, а также члены семей соответствующих физических лиц.

- платежное поручение с отметкой банка. Опись представленных документов. Указанные документы в части их оформления, заверения и содержания должны соответствовать требованиям законодательства Российской Федерации и настоящего извещения. Иностранные физические и юридические лица допускаются к участию в аукционе с соблюдением требований, установленных законодательством Российской Федерации. Одно лицо имеет право подать только одну заявку. Заявки подаются, начиная с опубликованной даты начала приема заявок до даты окончания приема заявок, указанных в настоящем извещении.

Заявки, поступившие после истечения срока приема заявок, указанного в извещении, либо представленные без необходимых документов, либо поданные лицом, не уполномоченным претендентом на осуществление таких действий, Организатором торгов не принимаются.

Претендент не допускается к участию в торгах, если:

- представленные документы не подтверждают права претендента быть покупателем в соответствии с законодательством Российской Федерации;

- представлены не все документы в соответствии с перечнем, опубликованным в извещении, либо они оформлены ненадлежащим образом;

- заявка подана лицом, не уполномоченным претендентом на осуществление таких действий;

- не подтверждено поступление в установленный срок задатка на счет, указанный в договоре о задатке, в иных случаях действующего законодательства.

Обязанность доказать свое право на участие в аукционе лежит на претенденте.

Претендент приобретает статус участника торгов с момента оформления комиссией протокола о подведении итогов приема и регистрации заявок.

IV. Порядок внесения задатка:

2.1 Порядок внесения задатка:

Заявители обязаны внести задаток в необходимом размере до окончания приема заявок.

Задаток должен быть внесен в размере, указанном в извещении по реквизитам универсальной торговой платформы ЗАО «Сбербанк - АСТ»:

ПОЛУЧАТЕЛЬ: ЗАО «Сбербанк-АСТ» ИНН: 7707308480, КПП: 770701001

Расчетный счет: 40702810300020038047,

БАНК ПОЛУЧАТЕЛЯ: ПАО «СБЕРБАНК РОССИИ» г. МОСКВА, БИК: 044525225, корреспондентский счет: 30101810400000000225

В назначение платежа обязательно прописать: «Перечисление денежных средств в качестве задатка (ИНН плательщика), лот № __, извещение № _____»

Условия, указанные в извещении, являются условиями публичной оферты в соответствии со статьей 437 Гражданского кодекса Российской Федерации. Подача претендентом заявки и перечисление задат-

ка на счет являются акцептом такой оферты, и договор о задатке считается заключенным в установленном порядке.

Денежные средства, перечисленные за участие в аукционе третьим лицом, не зачисляются.

V. Порядок возврата и удержания задатка:

3.1 Денежные средства, внесенные в качестве задатка на участие в аукционе победителем торгов, зачисляются в качестве оплаты покупной цены имущества. При неперечислении покупателем покупной цены в срок, он считается уклонившимся от заключения договора. В случае уклонения победителя аукциона от заключения договора задаток не возвращается.

Возврат задатка осуществляется универсальной торговой платформой ЗАО «Сбербанк - АСТ» в соответствии с регламентами универсальной торговой платформы ЗАО «Сбербанк - АСТ» и торговой секции «Приватизация, аренда и продажа прав», размещенными на сайте <http://utp.sberbank-ast.ru/> в разделе «Универсальная торговая площадка» и в подразделе «Информация по ТС» раздела «Продажи» - «Приватизация, аренда и продажа прав» соответственно, и иными нормативными документами универсальной торговой платформы.

VI. Прочие условия:

Информация о торгах размещена на официальном сайте Российской Федерации www.torgi.gov.ru в сети Интернет, на сайте www.rosim.ru.

Ознакомиться с проектом договора купли - продажи заинтересованные лица могут на сайтах <http://utp.sberbank-ast.ru/>, а также в рабочие дни с 10.00 до 16.00 по адресу организатора торгов: Республика Ингушетия, г. Назрань, ул. Победы, д. 3. Контактное лицо Организатора торгов: Беков Хамзат Юсупович, тел. (8732) 22-61-72.

Согласно п. 6 ст. 57 ФЗ от 16.07.1998 № 102-ФЗ (ред. от 02.08.2019) «Об ипотеке (залоге недвижимости)» выигравшим публичные торги признается лицо, предложившее на публичных торгах наиболее высокую цену за продаваемое имущество. Это лицо и организатор публичных торгов подписывают в день их проведения протокол о результатах публичных торгов. Уклонение кого-либо из них от подписания протокола влечет последствия, предусмотренные пунктом 5 статьи 448 Гражданского кодекса Российской Федерации. Победитель торгов уплачивает Организатору торгов сумму покупки за вычетом ранее внесенного задатка в течение 5 рабочих дней с момента подписания обеими сторонами Протокола на счет:

Получатель: Территориальное управление Федерального агентства по управлению государственным имуществом в Республике Ингушетия;

- лицевой счет для учета операций со средствами, поступающими во временное распоряжение - 05141A26680;

ИНН - 0608014952; КПП - 060801001.

Расчетный счет: 03212643000000011400;

Кор/счет: 40102810345370000027;

Банк получателя: ОТДЕЛЕНИЕ - НБ РЕСПУБЛИКА ИНГУШЕТИЯ//УФК по Республике Ингушетия г.Магас; БИК: 012618001; ОКПО: 15073973; ОКТМО: 26706000001; ОГРН: 1100608000646; код НПА: 0014.

В течение пяти дней с момента поступления на счет ТУ Росимущества в Республике Ингушетия денежных средств, составляющих цену имущества, определенную по итогам торгов, но не ранее, чем через десять дней с даты подписания протокола о результатах торгов, Победитель аукциона и Организатор торгов подписывают договор купли - продажи (проект договора (форма) размещен на сайте www.torgi.gov.ru), сайте Организатора торгов, сайте ЭТП). Подписание договора купли - продажи осуществляется собственноручно покупателем (представителем по доверенности в соответствии с действующим законодательством РФ). Этот договор и протокол о результатах публичных торгов являются основанием для внесения необходимых сведений в Единый государственный реестр недвижимости.

Договоры купли - продажи доли в праве собственности по недвижимому имуществу подлежат нотариальному удостоверению. Расходы по нотариальному удостоверению договора несет лицо, выигравшее торги. Право собственности на имущество переходит к покупателю в порядке, установленном законодательством РФ. Расходы по оформлению права собственности возлагаются на покупателя.

Организатор торгов оставляет за собой право снять выставленное имущество с торгов по указанию судебного пристава - исполнителя. Все вопросы, касающиеся проведения аукциона, не нашедшие отражения в настоящем извещении, регулируются в соответствии с законодательством Российской Федерации.

Организатор торгов сведениями о зарегистрированных в жилом помещении лицах и информацией о задолженности должника по взносам на капитальный ремонт не располагает (судебным приставом - исполнителем сведения не предоставлены). Помещение в натуре на торги не передавалось, находится на ответственном хранении у собственника. Доступ к имуществу Организатору торгов не предоставляется, осмотр не проводится.

Согласно ст. 35 п. 3 Семейного кодекса Российской Федерации от 29.12.1995 № 223-ФЗ, ст. 26,28 Федерального закона от 13.07.2015 № 218-ФЗ «О государственной регистрации недвижимости» победитель торгов в день подписания Договора купли - продажи, Акта приема - передачи необходимо предоставить нотариально удостоверенное согласие супруга (и).

Йаьдало хьадаьха наьха боахамцара хьамаш электронни хьисапе дохка оттадарех бола хоам

1. ТӀаьрг ер, дохархо: ПалгӀай Республике гӀолла йола паччахьалкхен доалахьен кулгал ду федеральни агенствон моттигера урхалле (дӀахо – ГР Росдоалахьен ТУ, тӀаьрг ер).

2. ТӀаьрга кеп: электронни хьисапе еш я тӀаьрг, из ийилла я ший доакъашхошта а дохка оттадаьча хьамаш маьхах долча дешашта а (дӀахо – тӀаьрг, дохар).

3. ТӀаьрг дӀахьом йола моттиг: электронни хьисапе еш я тӀаьрг «Сбер А» (АО «Сбербанк-АСТ») яхача мах беча майдан тӀа, интернета чухьа укх адресах www.utp.sberbank-ast.ru (дӀахо – ЭТП «Сбербанк – АСТ», ЭТП).

4. ТӀаьрга юкье дакъа лаца ловраш дӀаязбу ди, ха – 2024 ш. чиллан бетта 8 ди, московски хана 09:00 сахьат даьлча.

5. ТӀаьрга юкье дакъа лоцараш дӀаязбар чакхдоал – 2024 ш. чиллан бетта 27 дийнахьа, московски хана 17:00 сахьат даьлча.

6. Дакъа лоцараш дӀаязбу ха а моттиг а – дӀаязбала йиш я из дӀадоладаьча дийнахьа денз чакхдоалача денга кхаччалца дийнахьа а бус а, электронни почтан «Сбербанк-АСТ» яхача мах беча майданга гӀолла, тӀаьрг чакхьаккхара лаьрхӀа кхайкарал деча Российски Федераци лаьрхӀаьча сайта тӀа (www.torgi.gov.ru), иштта ЭТП «Сбербанк-АСТ» латтача укх хоам дӀадехарашка хьежжа, иштта ЭТП «Сбербанк-АСТ» оттадеча доазонашка хьежжа.

7. ТӀаьрга юкье дакъа лоцараш дӀаязбара гӀулакх чакхдалара жамӀа ду ди, ха, моттиг – 2024 ш. чиллан бетта 29 ди, московски хана 10:00 сахьат даьлча укх адресах: ПалгӀай Республика, гӀ. Наьсаре, Победы оалча урама 3 цӀа.

8. ТӀаьрг хургиола ди, ха, моттиг (тӀаьрга жамӀа дар) – 2024 ш. оагой бетта 2 ди, московски хана 10:00 сахьат даьлча ЭТП «Сбербанк-АСТ».

9. ТӀаьрг дӀаьхара кӀийле а бокьонаш лораьр а: Ер тӀаьрг еш я Российски Федераци Граждански кодекса, 1998 ш. кӀимарса беттарча 16 ден №102-ФЗ йолча «Ипотеканна хетадаьча (боахам ланна оттабарах)» федеральни закон, Российски Федераци кхьича боарам каьхаташ, электронни майдан доазонаша дӀадехарашка хьежжа, уж го йиш я www.utp.sberbank-ast.ru сайта беча доакъошка гӀолла: «Хоамаш», «УТП балха доазонаш», «Инструкцеш», «ТС гӀолла дола хоамаш», «ТС хана доазонаш», «ТС балха йола инструкцеш», иштта ЭТП дувзаденаьча кхьича каьхаташка гӀолла.

II. ТӀаьрге йохка оттаьча хьамаш бола хоам
№ 1 йола лот: декхар доалача Латаранакъан Е. Б. боахам: нах баха цӀа (гӀишло), юкьара доккхал 180, 6 кв. м., кадастрови номер 06:05:0100008:585; лаьттан дакъа 600 кв. м кадастрови номер 06:05:0100002:243. Боахам бола моттиг – ПалгӀай Республика, гӀ. Наьсаре, Базорканакъан И. урам 56 цӀа. Юкьанцара бокхара мах – 2 064 000 (ши миллион кховзткьа дий эзар) сом, 00 кеп, НДС доаккхар доацаш. Ланна лу ахча – 100 000 (бӀаь эзар) сом. ТӀаьрга гӀа: 10 000 (итт эзар) сом.

Бокха бокьо луш дола каьхат – ПалгӀай Республике гӀолла йолча Россе Наьсарен кхален ОСП УФССП Хампенакъан А. А. 08.10.2024 ш., номер йоаца лаьца боахам тӀаьррага гӀолла бокха дӀабаларах бола соцам.

Боахамга хьажар хургда, ПалгӀай Республике гӀолла йолча Россе Наьсарен кхален ОСП УФССП суда пирстопаца Хампенакъан А. А. хьалххе дага а баьнна, укх адресах: ГР, гӀ. Наьсаре, Московски урам, 13 гӀишло А е (иштта) укх тел. 8(8734)55-1975.

III. Юкьара декхараш:
- укх хоам тӀа белгалгьаьча чота тӀа ланна лу ахча Юдиллар;

- эшаш долча каьхаташца цьхана укх хоам дӀадеххача тайпара, йоагтӀаш йола кеп йолаш, декхар (заявлени) дӀадалар;

ТӀаьрга юкье дакъа лоацачун декхара чулоацам хила беа:

- юридически викалашта: фирменни цӀи (цӀи), кечвалара-бокьонах дола хоамаш, вола моттиг, почтацара адрес, банкера реkvизиташ;

- шоашта болх беча нахагара: тайпан цӀи, ший цӀи, даь цӀи (нагахьа санна яле), паспорта йоазув, ИНН, вахачара адрес, элетронни адрес, телефон, банкера реkvизиташ;

- мугларерча нахагара: тайпан цӀи, цӀи, даь цӀи (нагахьа яле), паспорта йоазув, ИНН, вахача моттигера адрес, электронни адрес, телефон, банкера реkvизиташ.

Дехарца хила деза ер каьхаташ:

- юридически викалашта: тӀаьрга юкье дакъа лацара декхар; тӀаьргах бола хоам лаьрхӀаьча сайта тӀа арабалале ялх беттал дукхагӀа йоацача хана юридически викал хиларах цӀа йолча паччахьалкхен реестрацарча каьхата тӀара хьаяздаь йоазув е цу йоазон наториуса чӀоагӀдаь копи; дакъа лоацачун ше хьавозийташ долча каьхатий чӀоагӀдаь копеш; дакъа лоацачун урхалленгара боахам эца бокьо луш дола йоазонца денна пурам, нагахьа санна эшаш хуле, ше воззийтача каьхаташка хьежжа; дакъа лоацачун цӀерах венача сага викал хила бокьо луш дола каьхат; дакъа лоацар – юридически викал юкьера даваккхара хьакьехьа соцам боа-

цилга бакьдеш йола заявлени; дакъа лоацар – юридически викал таро йоацаш висарах юхавоаккхаш бола арбитражни суда соцам боацилга а хьебаьнна гӀулакх дӀадахьа дезаш цахилар а бакьдеш дола декхар; законо дӀадехачунга хьежжа, дакъа лоацаш вар юхавоаккхаш бола соцам боацилга бакьдеш йола декхар; юридически викал дарж чӀоагӀдеш дола каьхат (РФ боацача наха); РФ ГК 449.1 ст. 5 п. дӀадехарашка хьежжа оттаяь деклараци (кулгайоазонца ший лоӀаме кхелла);

- шоашта болх беча нахагара: тӀаьрга юкье дакъа лацарах дола декхар; тӀаьргах бола хоам лаьрхӀаьча сайта тӀа арабалале ялх беттал дукхагӀа йоацача хана хьаденна цӀа йолча паччахьалкхен шоашта болх берий реестрацарча каьхата тӀара хьаяздаь йоазув; нотариуса чӀоагӀдаь, дакъа лоацачун цӀерах венача сага викал хила бокьо луш дола каьхат; дакъа лоацар – шийна болх беш вола саг таро йоацаш висарах юхавоаккхаш бола арбитражни суда соцам боацилга а хьебаьнна гӀулакх дӀадахьа дезаш цахилар бакьдеш дола а декхар; законо дӀадехачунга хьежжа, дакъа лоацаш вар юхавоаккхаш бола соцам боацилга бакьдеш дола декхар; законо дӀадеххача тайпара дакъа лоацачун гӀулакх соцадеш бола соцам цахилар; РФ ГК 449.1 ст. 5 п. дӀадехарашка хьежжа оттаяь деклараци;

- мугларерча нахагара: тӀаьрга юкье дакъа лацарах дола декхар; дакъа лоацачун паспорта копи (еррига оагӀонаш); нотариусо чӀоагӀдаь мугларерча сага ший цӀерах дакъа лаца бокьо луш дола тешал; РФ ГК 449.1 ст. 5 п. дӀадехарашка хьежжа оттаяь деклараци;

- доазол араьхарча наха, доазол араьхарча юридически викалашта: тӀаьрга юкье дакъа лацарах дола декхар; мугларера саг воззийташ дола а белгаларча паччахьалкхен законашка хьежжа чӀоагӀдаь эрсий таржам дола а паччахьалкхено юридически викал е мугларера саг шийна болх беш волга дӀаязвар бакьдеш дола каьхаташ; дакъа лоацача мугларерча сага цӀерах венача сага викал хила бокьо луш дола каьхат; РФ ГК 449.1 ст. 5 п. дӀадехарашка хьежжа оттаяь деклараци; РФ ГК 449.1 ст. 5 п. яхачо – наха юкьерча цу тайпарча тӀаьрге дакъа лаца йиш яц декхар доалача сага, декхар хьарьчачун боахама мах бе а бокха а тӀадилаьча организаце, цу организацей болхлой, йаьдала балхаш тӀа болча хьакимий, шоаш доал деча моттигий хьакимий, тӀаьрга йагкьаш хила тарлу цар дакъа лацар, цу тайпарча мугларерча наьха дезалий а бокьо яц цига дакъа лаца.

- ахча дӀадаларах банк тешал ду каьхат. Хьачулуш долча дерригача каьхатий дӀаяздар.

Белгалдаьха каьхаташ шоай кечдарга а чулоацамга а диллача, Российски Федераци законаша, укх хоам а дӀадеххача беса хила деза. Доазол араьхара мугларера а юридически а нах тӀаьрга дӀагӀабут Российски Федераци законаша дӀадеххача беса.

Цьхан сага бокьо я цьха декхар хьачудала. Декхараш хьачулу укх хоам тӀа белгалдаьча, декхараш хьачудалара кеп тегахча денгара денз декхараш хьайдар соцадеча денга кхаччалца.

Хоам тӀа белгалгьаь из ха чакхьаьлча, хьачутела декхараш е диза доаца каьхаташ, е уж хьачудала бокьо йоацача сага хьачуденнараш тӀаьрге ечо хьаьцац.

ТӀаьрге хьатӀавитац саг укх бахьанех:

- Российски Федераци законаша дӀадеххача тайпара тӀаьрге дакъа лаца бокьо йолаш хилара тешал ца хуле;

- каьхаташ укх хоам дӀадеххача тайпара кийчдаьдеце, е уж хила ма доагтӀара дерригаш деце;

- декхар хьачуденнар тӀаьрге дакъа лоацачо викал ваь саг ца хуле;

- ланна дола ахча чудалара бартчӀоагӀамо е кхьича законаша дӀадеххача тайпара, ший ханнахьа ланна дола ахча хьачуденна воацар, законо дӀадеххача кхьича бахьанех.

ТӀаьрге дакъа лоацачун декхар да ше цунна юкье дакъа лаца бокьо йолаш хилар хьахайта.

ТӀаьрга юкье дакъа лоацаш вола саг хул цох, комиссе каьхат а оттадаь, декхараш дӀаййца, дӀаяздаь хилар бакьдича денз.

IV. Ланна ахча нийса дӀачудалар:

Дакъа лоацаш вар декхарийла ва декхараш дӀаьцар соцадехьх, боагтӀаьча боараме ланна дола ахча дӀачудала.

Ланна дӀалу ахча хоам тӀа белгалбаьккхача боараме дӀадала деза, дукха дохкара-эцара гӀулакхаш леладеча ЗАО «Сбербанк-АСТ» цӀерах.

ДӀАЭЦАР: ЗАО «Сбербанк – АСТ»

ИНН: 7707308480

КПП: 770701001

Ахча дӀалу чот: 40702810300020038047

ДӀАЭЦАЧУН БАНК: ПАО «РОССЕ СБЕРБАНК» гӀ. МОСКВА

БИК: 044525225

Корреспондентски чот: 30101810400000000225

ДӀалу ахча сenna лаьрхӀа да хайташ дӀаязду: «Ланна дола ахча дӀадахьийтар (дӀадохьийтачун ИНН), лот № __, хоам № ____».

Белгалбаьккха хоам, Российски Федераци Граждански кодекса 437 ст. дӀадехачунга хьежжа, ланна долча ахчанца бувзабеннача бартчӀоагӀамо кӀийле я. Дакъа лоацачо декхар чудаларахи ланна дола ахча чота тӀа Юдилларахи из гӀулакх чӀоагӀдар санна лоархӀ, ланна дола ахча чудаларах бола бартчӀоагӀам доагтӀаьча тай-

пара оттабьрг лоархӀ.

Цу гӀулакха юкье кхоалагӀа лоархӀаьча сага хьаьхьаьдаь ахча хьаьцац.

V. Ланна денна ахча юхадалара а соцадара а никь
3.1 ТӀаьрге котваьнна, цига дакъа лацар духьа, ланна юкьедихьа хинна ахча эцача боахама маьхача дӀалоархӀаш да. Нагахьа цо бизза мах ший ханнахьа дӀа ца лойя, из чӀоагӀбе безача бартчӀоагӀам тӀара лорзагӀваьннарг лоархӀ. Котваьнна хиннар, бартчӀоагӀам ца оттабеш, юхавоале, ланна денна ахча цунна юхалуц.

Ланна денна ахча юхадала дезар я бе-бе декхараш кхоачашду, мах бу гӀулакхаш леладеш йола ЗАО «Сбербанк-АСТ», из цо ду тайп-тайпара декхараш кхоачашду мах бара гӀулакхаш леладеш йола ЗАО «Сбербанк-АСТ», «Приватизаци яра, леладе хьама хьаьцара а дохкара а никь» оалача мах бара доакъий бокьонашка хьежжа, уж бокьонаш дӀаязъь я http://utp.sberbank-ast.ru/ яхача сайта «Тайп-тайпара мах бу майда» яхача даькь тӀа а, цунна чудоагӀаьча «Дохкараш» - «Приватизаци яра, леладе хьама хьаьцара а дохкара а никь» яхача даькь «Хоамаш ТС» яхача кертага гӀолла, кхьдолча дукха оагӀонаш йола мах бара бокьонаш лораьча каьхатий кӀийлен тӀа а.

VI. Кхьыдола декхараш:

ТӀаьргах бола хоам дӀаязбаь ба Российски Федераци лаьрхӀаьча интернетерча сайта тӀа www.torgi.gov.ru, интернета сайта тӀа www.rosim.ru.

Эцара-дохкара бартчӀоагӀамо проектага цунца бала бола нах хьажа мегаргба http://utp.sberbank-ast.ru/ сайтгача гӀолла, хьаьта балха денешка 10. 00 сахьатгара 16.00 даллалца тӀаьрг ечар адресах: ПалгӀай Республика, гӀ. Наьсаре, Победа урам, 3 цӀа. ТӀаьрг ерий бувзам лоаттабу саг ва Беканакъан Ювсапа Хьамзат, тел. (8732) 22-61-72.

«Ипотекаш (боахам ланна билларах)» яхача 16.07.1998 шера тӀаийчаца №102 йолча ФЗ (ред.02.08.2019) дӀадехачох, котваьннарг лоархӀ боахамах дукхагӀа мах беннар.

Котваьнначо тӀаьрг дӀайхьачои, шинна оагӀоно цох хьахиннар чӀоагӀдеча каьхата кӀалха кулг язду тӀаьрг яьча дийнахьа, Каьхата кулг ца яз деш цу шиннех цьха оагӀув юхайоале, Российски Федераци Граждански кодекса 448 статья 5 даькь дӀадехар хьаьду. Котваьнначо тӀаьрг яьчунна каьхата кулг яздаьчул тӀехьагӀа балха пхи ди далале, дӀалу эчаьча хьаман мах, ланна денна хинна ахча тӀера ю а даьккхе, укх чота тӀа дӀагӀадохьийт из:

ДӀаьцар: Паччахьалкхено лелае тоам болча хьамашта доал деча Федеральни агенства ПалгӀай Республике гӀолла йола моттигера урхалле;

- цьхан юкьа доал де хьалу ахча Юдилла луш йола лицевой чот: 05141A26680;

ИНН - 0608014952; КПП - 060801001.

Ахча дӀалу чот: 03212643000000011400;

Кор/чот: 40102810345370000027;

ДӀаьцачун банк: ПАЛГӀАЙ РЕСПУБЛИКАН НБ ОТДЕЛЕНИ/ПалгӀай Республике гӀолла йолча УФК гӀ. Магас; БИК: 012618001; ОКПО:15073973; ОКТМО:26706000001; ОГРН: 1100608000646; НПА код 0014.

ТӀаьрге котваьнначо эцара мах ПалгӀай Республкерча Росбоахама ТУ чота тӀа дӀабенначул тӀехьагӀа, тӀаьрга каьхата кулг яздица итт хьалхарла доацаш, котваьнначо тӀаьрг яьчои кулгаш язду дохкара-эцара каьхата тӀа. Хьама эцара-дохкара бартчӀоагӀамо проект (кеп) дӀаязъь я укх сайта тӀа www.torgi.gov.ru., тӀаьрг ечар сайта тӀа, ЭТП сайта тӀа). Хьама эцара-дохкара бартчӀоагӀамо кӀалха кулг язду из ийцча сага (викал ваь саг вале, из РФ законо дӀадеххача беса тешал долаш хила веза). ТӀаьргах хьахинначунца бувзабенна из бартчӀоагӀам а протокол а боахама ЦаӀ йолча паччахьалкхен реестра юкье дӀаязвара эшаш дола керттара бахьан да.

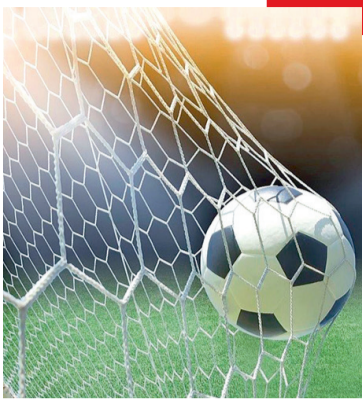
Хьама доалахьа юкьа дохкара-эцара дола боахамца дувзаденна бартчӀоагӀамаш нотариальни хьисапе чӀоагӀдаь хила деза. Цу гӀулакха бала беа мах лур ва тӀаьрге котваьннарг.

Цунна караденна хьама ийчачо доаладерзадар РФ законо дӀадеххача наькьаца хул. Из доаладерзадеш, каьхаташ кийчдеш хула зе ийчачо токх.

ТӀаьрг еш болчар шоашка ют, суда пирстопа амар лойя, тӀаьрге дохка оттадаь хьама ца дохкаш соцадара бокьо. ТӀаьрг яьча дувзаденна, укх юкье ца долхаш диса кхь мел дола дешаш, Российски Федераци законашка хьежжа кьестадеш хургда.

ТӀаьрг еш волчунна цӀагӀа дӀаязбаьча нахах бола е цӀа капитални тоадарах тӀадисача декхарах бола хоам, бовзаш хилац (суда пирстопа-дош кхоачашдечоа цох хьама довзийтадаь). ГӀишло йолча беса тӀаьрге оттаяь хиннаьц, из леладеш хиннай даьча. ТӀаьрг ер боахама тӀавитац, цунга хьажаре дакъа лацац.

Российски Федераци 29. 12. 1995 № 223-ФЗ йолча Дезала кодекса 35 ст. 3 д., 13.07. 2015 № 218-ФЗ Федеральни закона 26, 28 ст. «Паччахьалкхен боахам дӀаязбара хьакьехьа» яхачунга хьежжа тӀаьрге котваьнначо ше эцара-дохкара БартчӀоагӀамо кӀал кулг яздеца дийнахьа сесага е маьра цу гӀулакха раьза хилара нотариусага гӀолла чӀоагӀдаь тешал хьаьхьаьча деза.

Черсий мехка лайзар Кердача Редантера футболисташ

Гаьгенаькъан Мартина

«Нарт» стадиона тIа шой говзал гойташ хилар гIалгIай «Барт» яхача, черсий «Сара-Тюз» яхача тоабай футболисташ. ЛоархIаме ловзар хилар Черкеске. Из хоам «Сердалога» бир цу моттигера.

«Кердача Редантерча фтболисташта хьалхабаьнна баха тренераш бар Дарсиганькъан Мустафаи Йовлой Илези. «Барт» яхача тоабой котало яккхар чет 2:0 йолаш. Пявбартой-Балхарой мехкарча толашагIа болча футболисташта духьала ЮФО/СКФО Чемпионата Лиге ловзаш хургба уж хIанз», - дийцар тха газетага.

Чухьелхаш йолча тоабан юкье бар Харсенанькъан Адам, Баркинхой Ваха, Албакананькъан Халид, Пхьиденанькъан Ахмад, Ххоартой Амир.

Россе Кубок яккхара яхьашка, вай республикан викал хилар «Ади-Ахмад»

Гаьгенаькъан Мартина

Эллиной-румий оалача латарах йола Россе Кубок йоаккхача яхьашка, вай мохк дIагойташ хилар «Ади-Ах-

мад» яхача спорта клуба доакъашхой. Из хоам «Сердалога» бир спорта оагIон федераце болхлоша.

«Йоккхача кьамашта юкь-

ерча турнирашка котало яккха 150 спортсмен вар Уфелкьовсавеннараш. Вай мехкахошта юкье дикка белгалваьннарах ва Амренанькъан Iадлан. Башкортостан

республикан кулгалхочун совглати Россе Кубоки яккхар цо. Лакха говзал гойтар иштта дотув даьккхача Йовлой Мухьаммада», - йоахоамо.

«Машукерча» дешара кхетаче, дакъа лоацаш хилар вай мехкара тренер

Гаьгенаькъан Мартина

Российски союза латара кхолламах йолча ерригача Россе дешара кхетаче дакъа лоацаш хилар вай мехкара, дуккхача шерашка денз кьахьегаш хьавоагIа тренер Шовхаланаькъан Iаддал-Iазит. Из хоам «Сердалога» бир спорта гIулакхех йолча Министерствос.

«Из лоархIаме кхетаче хилар «Машук» яхача дешара моттиге. Дий дийнахьа лекцешка, тайп-тайпарча болх хьахьокхача гойтамашка, кхетаченашка дакъа лоацаш хилар каратэх йолча федерацен президент вола Шовхаланаькъан Iаддал-Iазит», - йоахтхога бенача хоамо.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Утерянный диплом №131505 0639004, рег. номер 491, выданный частным образовательным высшим учреждением «Владикавказский институт управления» в 2017 году на имя Алмазовой Хавы Иссаевны, считать недействительным.

Сообщение о возможном установлении публичного сервитута

1. Правительство Республики Ингушетия (уполномоченный органа, которым рассматривается ходатайство об установлении публичного сервитута)

2. Цель установления публичного сервитута: эксплуатация существующих линейных объектов системы электроснабжения:

1. «ВЛ-110 кВ №31 ПС «Юго-Западная» - ПС «Эзмин ГЭС» и его неотъемлемых технологических частей»;

Адрес или иное описание местоположения земель, земельных участков, в отношении которого испрашивается публичный сервитут:

1. Публичный сервитут в отношении земель и земельных участков в целях эксплуатации существующего линейного объекта системы электроснабжения регионального значения «ВЛ-110 кВ №31 ПС «Юго-Западная»-ПС «Эзмин ГЭС» и его неотъемлемых технологических частей, протяженностью 98711 п/м, в отношении части земельных участков с кадастровыми номерами и земель государственная собственность на которые не разграничена, согласно Приложению №1 «Графическое описание местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории»:

- 06:07:0000000:66 Республика Ингушетия, Джейрахский муниципальный район, с.п. Джейрах;

- 06:07:0000001:26 Республика Ингушетия, Джей-

рахский район, с.п. Джейрах;

- 06:07:0000001:31 Республика Ингушетия, Джейрахский район, с.п. Джейрах, северо-восточная часть кадастрового квартала;

- 06:07:0000001:468, Российская Федерация, Республика Ингушетия, Джейрахский муниципальный район, с.п. Джейрах;

- 06:07:0000001:267 Российская Федерация, Республика Ингушетия, Джейрахский муниципальный район, с.п. Джейрах, с. Горбани;

- 06:07:0000001:440 Российская Федерация, Республика Ингушетия, Джейрахский муниципальный район, с.п. Джейрах;

- 06:07:0000004:35 Республика Ингушетия, Джейрахский муниципальный район, с.п. Джейрах (с.Горбани);

- 15:09:0000000:14, Республика Северная - Осетия Алагия, г. Владикавказ;

- 15:09:0022601:2, Респ. Северная Осетия - Алагия, г. Владикавказ, Длинно-Долинский водозабор (пойма р. Терек, 2 км от карьера Долomit).

3. Адрес, по которому заинтересованные лица могут ознакомиться с поступившим ходатайством об установлении публичного сервитута и прилагаемым к нему описанием местоположения границ публичного сервитута, время приема заинтересованных лиц для ознакомления с поступившим ходатайством об установлении публичного сервитута - Министерство имущественных и земельных отношений Республики Ингушетия,

адрес: 368101 Республика Ингушетия, г. Назрань, пр. Базоркина, дом 70.

4. Адрес, по которому заинтересованные лица могут подать заявления об учете прав на земельные участки, а также срок подачи указанных заявлений -

Министерство имущественных и земельных отношений Республики Ингушетия, адрес: 368101, Республика Ингушетия, г. Назрань, пр. Базоркина, дом 70, в течение 15 дней со дня опубликования сообщения о возможном установлении публичного сервитута в порядке, установленном для официального опубликования (обнародования) правовых актов поселения, городского округа, по месту нахождения земельного участка и (или) земель, указанных в пункте 2 данного сообщения.

5. Официальные сайты в информационно - телекоммуникационной сети «Интернет», на которых размещается сообщение о поступившем ходатайстве об установлении публичного сервитута - <https://mizo-06.ru/>

6. Дополнительно по всем вопросам можно обращаться:

Публичное акционерное общество «Россети Северный Кавказ»:

357506, Ставропольский край, г. Пятигорск, ул. Подстанционная, д.13а. Тел.: 8-800-220-0-220.

7. Графическое описание местоположения границ публичного сервитута, а также перечень координат характерных точек этих границ размещено на официальном сайте Министерства имущественных и земельных отношений Республики Ингушетия <https://mizo-06.ru/>